

Županija
nagradila
29 odlikaša
STR. 6-7

Natječaj
Universitasa
za maturante
STR. 16

Počasni doktorat
SuS-a Aaronu
Ciechanoveru
STR. 2

god IV.
broj 39.
11. veljače
A.D. 2013.
www.unist.hr

universitas

list Sveučilišta u Splitu

naše teme

Bolonja i
budućnost
humanistike

str. 8-13

sveučilišni život

SVEUČILIŠTE U SPLITU
MEDICINSKI FAKULTET
raspisuje

NATJEČAJ za izbor

jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu redovitog profesora za područje biomedicine i zdravstva, polje dentalna medicina, grana Oralna medicina u Katedri za oralnu medicinu i parodontologiju,

- jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu izvanrednog profesora u nepunom radnom vremenu za područje biomedicine i zdravstva, polje dentalna medicina, grana protetika dentalne medicine u Katedri za protetiku dentalne medicine,
- jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju naslovnog docenta za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana klinička citologija u Katedri za patologiju,
- jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu docenta ili izvanrednog profesora u nepunom radnom vremenu za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana radiologija u Katedri za medicinsku radiologiju,
- dva nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju naslovnog docenta za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana interna medicina u Katedri za internu,
- jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu izvanrednog ili redovitog profesora u nepunom radnom vremenu za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana kirurgija u Katedri za kirurgiju,
- jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju naslovnog docenta za područje biomedicine i zdravstva, polje javno zdravstvo i zdravstvena zaštita, grana epidemiologija u Katedri za javno zdravstvo,
- osam suradnika u naslovnim suradničkim zvanjima od kojih šest asistenata, a dva viša asistenta za područje biomedicine i zdravstva, polje farmacija, grana farmacija u Katedri za farmaciju.

Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (123/03, 198/03, 105/04, 174/04 i 46/07) te Pravilnikom o uvjetima i postupku izbora u zvanja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu (ožujak 2006.).

Potrebna dokumentacija i dokazi koje je potrebno priložiti za izbor u određeno zvanje objavljeni su na mrežnoj adresi Povjerenstva za kadrove (<http://www.mefst.hr/kadrove>).

Na oglašena radna mjesta mogu se javiti osobe oba spola.

Prijave se podnose poštom u roku od 8 dana od objave natječaja na adresu:

SVEUČILIŠTE U SPLITU
MEDICINSKI FAKULTET
Šoltanska 2, 21000 Split

SVEUČILIŠTE U SPLITU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET

raspisuje

NATJEČAJ

za upis pristupnika na program Dopunskog pedagoško-didaktičko-psihološko-metodičkog obrazovanja
Pravo upisa imaju osobe koje su prema Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi stekle preduvjete za zapošljavanje u osnovnim i srednjim školama, osim pedagoških kompetencija.

Uvjeti za upis: završen odgovarajući preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij kojim se stječe najmanje 180 ECTS bodova, odnosno odgovarajući diplomski sveučilišni studij, kao i četverogodišnji sveučilišni dodiplomski studij.

Uz prijavu (obrazac na web-u) prilaže se:

- životopis
- presliku svjedodžbe/diplome
- presliku domovnice
- presliku rodnog lista

Program traje dva semestra (60 ECTS bodova). Školarina iznosi 8.600,00 kuna.

Program će se organizirati ukoliko se na natječaj prijavi dovoljan broj kandidata.

Sve prijave s dokumentacijom, dostavljaju se u roku od 15 dana od objave natječaja, na adresu: Sveučilište u Splitu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Teslina 12, 21 000 Split.

Sve dodatne informacije mogu se pronaći na www.pmfst.hr

PRIREDILA:

FRANKA BABIĆ

Dodjela počasnog doktorata
Aaronu Ciechanoveru

Svečanost dodjele počasnog doktorata prof. dr. sc. Aaronu Ciechanoveru, profesor na Israel Institute of Technology, Haifa, koju će dodijeliti Sveučilište u Splitu na prijedlog Medicinskog fakulteta, Prirodoslovno-matematičkog fakulteta i Kemijsko-tehnološkog fakulteta, održati će se u ponedjeljak, 11. veljače 2013. godine, s početkom u 11 sati u vijećnici Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, Šoltanska 2. Sveučilište u Splitu prof. dr. sc.

A. Ciechanoveru, dobitniku Nobelove nagrade za kemiju, dodjeljuje počasni doktorat kao svjetski priznatom znanstvenom i javnom djelatniku iz inozemstva zbog njegovog izuzetnog doprinosa u otkrivanju načina na koje se razgrađuju proteini, posebice ubikvitin.

Također, prof. Chiechanover je na izniman način doprinio razvoju Sveučilišta u Splitu na području znanstveno-nastavnog rada i međunarodne prepoznatljivosti. (F.B)

Hans Portsteffen
na UMAS-u

Odsjek za konzervaciju-restauraciju Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu u ožujku organizira dvodnevni ciklus javnih predavanja prof. Hansa Portsteffena, gostujućeg predavača s Instituta za konzervatorsko-restauratorske znanosti Sveučilišta primijenjenih znanosti u Kölnu. Prof. Portsteffen je stručnjak za konzervaciju-restauraciju štafelajnih slika i polikromiranih drvenih skulptura pa će i teme njegovih predavanja biti vezane uz to područje. Predavanja će se održati 4. i 5. ožujka na Umjetničkoj akademiji (ul. Fausta Vrančića 17). Predavanja će biti na engleskom jeziku, a program je dostupan na internetskoj strani-

ci UMAS-a. Ovo je drugi put da prof. Portsteffen dolazi na Umjetničku akademiju u sklopu Erasmus programa mobilnosti nastavnog osoblja. Prošle je godine održao dva javna predavanja koja su pobudila veliki interes studenata, ali i profesionalnih konzervatora-restauratora.

Seminar i edukacija o
zaštiti osobnih podataka

Seminar i edukacija na temu "Zaštita osobnih podataka" održani su 25. siječnja u Sveučilišnoj knjižnici u Splitu povodom Europskog dana zaštite osobnih podataka, u organizaciji Savjeta mladih Split-sko dalmatinske županije, Savjeta mladih grada Solina, Savjeta mladih grada Splita i Studentskog zbora Sveučilišta u Splitu. Predavači su bili prof. dr.sc. Marija Boban s Pravnog

fakulteta u Splitu te mladi informatičari i programeri studentske udruge DUMP. Tom su se prigodom mogle doznati zanimljive informacije oko aktualnih tema kao što su pravna zaštita i europske konvencije zaštite osobnih podataka, zaštita privatnosti na društvenim mrežama, zaštita mailova, osnovnih osobnih podataka, kupovine preko interneta, Internet bankarstva itd.

Laboratorij za slušanje i govor

Predstavljanje novog znanstveno-istraživačkog programa Laboratorija za istraživanje slušanja i govora na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu održano je 5. veljače u novoj zgradi Medicinskog fakulteta u Splitu. Predstavljaju

nju programa je nazočio dr.sc. Hrvoje Meštrić, ravnatelj Poslovno-inovacijske agencije BICRO i dr.sc. Dries Braeken, voditelj Grupe za neuroelektroniku IMEC (Leuven, Belgija) koji su ovom prigodom održali kratka predavanja.

Kemija proizvodnje
portland cementa

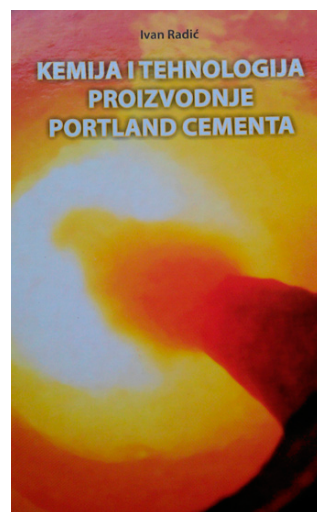
Moderno hidrauličko vezi-vo portland cement je široko primjenjivo i jedno od najpopularnijih građevinskih materijala, koji je po količini proizvodnje prvo u svijetu među industrijskim proizvodima. Bogata nalazišta prirodnog lapora (tupine), idealne sirovine za proizvodnju, na području između Splita i Makarske postavila su temelje podizanja više tvornica za proizvodnju cementa na tom području.

I upravo o toj tupini, „plemenitoj zemlji“ dalmatinskog krša i umijeću – tehnologiji njezine pretvorbe u koristan proizvod – portland cement, piše prof. Dr. Sc. Ivan Radić u svojoj knjizi „Kemija

i tehnologija proizvodnje portland cementa“, a temeljem svog dugogodišnjeg iskustva vrsnog znanstvenika, stručnjaka i djelatnika u tvornici cementa „Dalmacijacement“ (danas, „Cemex Hrvatska“) u Kaštel Sućurcu. Knjiga je nastala kao rezultat autorova višegodišnjeg bavljenja fizičkim, kemijskim, mineraloškim i mikroskopskim ispitivanjima sastava i djelovanja tvari u sirovini i međuproduktu i predstavlja vrijedan doprinos i izvor dosadašnjih spoznaja, rezultata i zaključaka temeljenih na provedenim istraživanjima proizvodnje portland cementa. Prvo je djelo takve vrste na hrvatskom jeziku koje na izvoran,

posve logičan način izlaganja materijala, jasno, temeljito i metodički vrlo uspješno, obrađuje kemiju i proizvodnju portland cementa. Ovu knjigu valja preporučiti svima koji se žele kvalitetno upoznati s dosadašnjim spoznajama i dostignućima u području kemije i tehnologije dobivanja portland cementa.

Prof. Dr. Sc. Ivan Radić rođen je 1937. godine u Klisu. Doktorat iz prirodnih znanosti – područje kemija, obranio je 1976. godine., 1978. izabran za docenta na Kemijsko-tehnološkom fakultetu, te 1993. u zvanje profesora. Od 1965. godine radi u poduzeću „Dalmacijacement“. Napisao je i objavio u zemlji i inozemstvu veliki

broj znanstvenih i stručnih radova, sudjelovao na više svjetskih kongresa. Član je odbora svjetskog časopisa „Science of Sintering“, te autor i koautor nekoliko knjiga. Za rad na području izgradnje grandioznih hidrotehničkih objekata i upotrebi raznih specifičnih cementa je dobio više odlikovanja, nagrada i priznanja.

iz recenzije prof. dr. sc. JELICA ZELIĆ

Universitas ♦ list Sveučilišta u Splitu ♦ urednički kolegij ♦ Petar Bačić ♦ Darija Bralić ♦ Tomislav Čizmić-Marović ♦ Irena Drmić-Hofman ♦ Toni Gamulin ♦ Jure Jerić ♦ Suzana Kačić - Bartulović ♦ Snježana Knezić ♦ Lena Malešević-Perović ♦ Ante Mihovilović ♦ Jelena Mrkonjić ♦ Sandro Nižetić ♦ Ivan Perković ♦ Leida Rizvan Sikimić ♦ Petra Šimundić ♦ Ivan Romić ♦ Sagita Mirjam Sunara ♦ Stipe Vudrag ♦ Antonija Žaja ♦ **fotografije ♦** cropix ♦ **art direktor ♦** Žarko Tičinović ♦ **glavni urednik ♦** Duško Čizmić Marović ♦ **izdavač ♦** Sveučilište u Splitu ♦ **za izdavača ♦** prof.dr.sc. Ivan Pavić, rektor ♦ **kontakt ♦** Livanjska 5/IV ♦ tel 021/558 263 ♦ fax 021/558 262 ♦ universitas@unist.hr ♦ www.unist.hr/universitas

Pokrenut studij Probacijski tretman

Prof. dr. sc. Ankica Marinović, savjetnica Predsjednika za znanost, visoko obrazovanje i vjerske zajednice, Predsjednik prof. dr. sc. Ivo Josipović, prof. dr. sc. Marko Troglič, dekan FF Split, prof. dr. sc. Anita Kurtović Mišić, Pravni fakultet Split, doc. dr. sc. Ina Reić Ercegovac, FF Split, prof. dr. sc. Slobodan Uzelac, FF Split na sastanku u uredu Predsjednika Republike o novopokrenutom specijalističkom poslijediplomskom studiju Probacijski tretman na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Splitu, organiziranom u suradnji sa Pravnim, Medicinskim i Ekonomskim fakultetom splitskoga Sveučilišta. Zbog širega društvenog značaja novoga studija inauguralno će predavanje održati Predsjednik Josipović kao profesor kaznenog prava.

Početkom ljetnoga semestra akademske 2012./2013. godine Filozofski fakultet u Splitu, u suradnji s još tri fakulteta Sveučilišta u Splitu: Pravnim, Medicinskim i Ekonomskim, pokreće prvi u Hrvatskoj interdisciplinarni poslijediplomski specijalistički studij pod nazivom 'Probacijski tretman'. Studij traje tri semestra, a njime se stječe akademski naziv „sveučilišni/a specijalist/ica probacijskog tretmana“. Za upis na studij mogu se natjecati osobe koje su završile bilo koji sveučilišni studij društvenog usmjerenja (pravo, politologija, informacijske i komunikacijske znanosti, sociologija, psihologija, pedagogija, edukacijsko-rehabilita-

cijske znanosti, logopedija, kinneziologija, demografija, socijalne djelatnosti, sigurnosne i obrambene znanosti, interdisciplinarnе društvene znanosti) ili humanističkog usmjerenja (filozofija, teologija, filologija, povijest, povijest umjetnosti, znanost o umjetnosti, arheologija, etnologija i antropologija, religijske znanosti - interdisciplinarno polje).

Prednost pri upisu na studij imaju osobe s radnim iskustvom s počinateljima kaznenih djela, iskustvom u volonterskom radu na provedbi preventivskih programa ili iskustvom aktivnog sudjelovanja u djelatnosti nevladinih organizacija na programima namijenjenima so-

cijalnoj integraciji osoba s teškoćama socijalne integracije te osobe koje pokazuju snažniju motivaciju i sklonost provedbi probacijskog tretmana.

Podsjećamo, probacijski je tretman reguliran zakonima, a provodi se izvan zatvorenih institucija. Cilj mu je socijalna integracija osoba s teškoćama socijalne integracije. Provođe ga visoko obrazovane stručne osobe najčešće zaposlene u centrima za socijalnu skrb gdje rade s maloljetnim delinkventima pod odgojnom mjerom pojačane brige i nadzora ili u uredima za probaciju gdje rade s punoljetnim delinkventima pod uvjetnom osudom ili uvjetnim otpustom. Natječaj za upis kandida-

ta objavljen je 30.1.2013. godine u Narodnim novinama, dnevnom tisku i na službenim mrežnim stranicama Fakulteta.

Prijavi za upis potrebno je priložiti: ispunjeni obrazac za prijavu (dostupan na stranici Fakulteta <http://www.ffst.hr>), ovjerenu presliku diplome, prijepis ocjena završenog studija s prosjekom ocjena, domovnicu, kratak životopis, rodni list i potvrdu o odgovarajućem radnom iskustvu, odnosno odgovarajućem iskustvu u volonterskom radu. Za informacije o uvjetima upisa na studij i tijeku studija zainteresirani se mogu obratiti na adresu elektroničke pošte: mkuzman@ffst.hr.

Split Innovation Hub Experiment

Na radionici u Sveučilišnoj knjižnici u Splitu, 12. veljače saznajte kako i zašto osnovati j.d.o.o. te koji su to novi trendovi i prilike za pokretanje poduzetničkog poduhvata! Koliko je uistinu jednostavno osnovati jednostavni d.o.o. iz vlastitog iskustva će prenijeti Ante Matijaca, koji je ovu mogućnost upravo iskoristio za osnivanje svoje tvrtke Unity. Bivši rock kritičar, zaštitnik, medijator i gurman, Mladen Vukmir, koji se specijalizirao za zaštitu intelektualnog vlasništva i svoju diplomu stekao na prestižnom američkom sveučilištu Franklin Pierce Law Center, govorit će o poduzetničkom trenutku i utjecajima novih tehnologija na razvoj gospodarstva i pravnog sustava, kao i prilikama koje novi trendovi donose za pokretanje vašeg poduzetničkog poduhvata. Informacije o Split Innovation Hub Experiment radionici koju organizira Ured za transfer tehnologije uz potporu Velesposlanstva Sjedinjenih Američkih Država i u okviru Europske poduzetničke mreže na mail info@utt.unist.hr.

Na KTF-u predavanje o brodskim premazima

Udruga kemijskih inženjera i tehnologa Split (UKITS) organizirala je predavanje "Brodski premazi" koje je održao mr. sc. Neven Simunić u 4. veljače na Kemijsko-tehnološkom fakultetu. Predavanje se fokusiralo na poslovni proces - upravljanje financijskim, materijalnim i ljudskim resursima u cilju zadovoljavanja potreba ciljanog tržišta, te optimizacija poslovnog rezultata, i marketing - prikupljanje i analiza tržišnih informacija, predviđanje potražnje, komunikacija s poslovnim partnerima, te plasman i jamstvo kvalitete apliciranih premaza - brodskih premaza.

Predavanje na FESB-u o obnovljivim izvorima energije

Dr. sc. Hans-Martin Henning, zamjenik direktora Fraunhofer ISE instituta, Freiburg, Njemačka, održao je 23. siječnja na FESB-u predavanje: „100% Renewable Energy Supply.“ U predavanju se razmatrao razvoj energetike u Njemačkoj te je predstavljena strategija prema kojoj bi se do 2050. godine energetske

potrebe u Njemačkoj u cijelosti podmirivale iz obnovljivih izvora energije. Predavač je izrazio svoje viđenje o mogućnostima korištenja obnovljivih izvora energije u Republici Hrvatskoj. Dr. Henning i njegovi kolege s Fraunhofer ISE instituta sudjelovali su tri dana na II. zajedničkoj radionici s istraživačima s FESB-a. Ova radionica, kao i prethodna u listopadu 2012. godine, također održana na FESB-u, predstavlja nastavak aktivnosti usmjerenih ka otvaranju Fraunhofer projektnog centra na FESB-u što je predviđeno Ugovorom o suradnji potpisanim između FESB-a i Fraunhofer ISE u svibnju prošle godine.

SVEUČILIŠTE U SPLITU PODRUŽNICA – SVEUČILIŠNI ODJEL ZDRAVSTVENIH STUDIJA

NATJEČAJ

za izbor

Četiri nastavnika u naslovno nastavno zvanje predavača za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana fizikalna medicina i rehabilitacija.

Pristupnici natječaju trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07 i 63/11) te uvjete Rektor-skog zbora (NN 13/12).

Osim dokaza o ispunjavanju zakonskih uvjeta, prijavi treba priložiti:

- životopis pristupnika,
- presliku domovnice,
- presliku diplome o odgovarajućoj stručnoj spremi odnosno akademskom stupnju,
- prikaz stručne i nastavne aktivnosti,
- popis radova,
- sažetak radova relevantnih za izbor.

Sva dokumentacija predaje se u dva primjerka.

Na oglašena radna mjesta mogu se javiti osobe oba spola.

Prijave se podnose u roku od 8 dana od objave natječaja na adresu:

Sveučilište u Splitu, Sveučilišni odjel zdravstvenih studija, Ruđera Boškovića 31, p.p.464, 21000 Split.

Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati. O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

Projekt Centra za napredne materijale i nanotehnologiju

Ivica Aviani, koordinator Instituta za fiziku, održao je 24. siječnja na PMF-u predavanje „Prijedlog projekta osnivanja Hrvatskog centra za napredne materijale i nanotehnologiju - C2AMN“. Znanost o materijalima je jedna od najbrže rastućih znanstvenih disciplina u svijetu, što se u velikoj mjeri može zahvaliti činjenici da od mnogih otkrića temeljnih svojstava materijala pa do komercijalne primjene prođe relativno kratko vremensko razdoblje. Jedna od najvećih zapreka daljnjem kvalitetnom napretku znanosti i transferu tehnologije u područjima prirodnih, biomedicinskih i dijelom tehničkih znanosti u Hrvatskoj je nepostojanje suvremene infrastrukture koja bi omogućila sintezu,

pripravu i obradu novih materijala te njihovu karakterizaciju, zbog čega je proces razvoja novih materijala znatno usporen. Zbog toga je predviđena izgradnja i opremanje Hrvatskog centra za napredne materijale i nanotehnologiju na zemljištu Instituta Ruđer Bošković u okviru Sjevenog kampusa. U njemu bi radile istraživačke grupe institucija osnivača: Sveučilišta u Zagrebu, Instituta Ruđer Bošković i Instituta za fiziku, kao i istraživačke grupe ostalih sveučilišta u Republici Hrvatskoj. Predviđena zajednička infrastruktura Centra omogućila bi pripravu, obradu i karakterizaciju naprednih materijala na mikro i nano skali.

Blizina Centra postojećim istraživačkim laboratorijima predstavlja ogromnu komparativnu prednost kao što potvrđuju brojni primjeri širom svijeta u izgradnji sličnih centara u blizini ili u okviru samih sveučilišta. Studija predizvodljivosti za ovaj projekt predana je MZOS-u u lipnju 2012. Odlukom MZOS-a projekt je uključen u tzv. indikativnu listu projekata za strukturne fondove EU i u fazi je priprema za izradu studije izvodljivosti.

sport

Na ovogodišnjoj EUSA konvenciji održanoj od 16. do 18. studenoga u Portorožu u Sloveniji, organizatori ovogodišnjih europskih prvenstava za studente su se sastali s tehničkim delegatima za njihove sportove gdje su kroz izvješća o napretku i planovima za natjecanje morali obavijestiti nadležnog delegata.

Peter George, tehnički delegat za košarku, ove će godine kontrolirati i rukovoditi Europskim prvenstvom koje će organizirati Splitski sveučilišni sportski savez.

Prije natjecanja, glavni delegat će održati dodatni pregled splitskih sportskih resursa u svibnju ove godine, kako bi se osigurali kvalitetni uvjeti za sudionike.

Na sastanku novoimenovali Tehničke komisije, Matjaž Pecovnik, glavni tajnik EUSA-e, sudionike je upoznao sa strukturom organizacije EUSA-e, njenim aktivnostima i povijesti, a predstavio je i glavna pravila i propise koji reguliraju sportske događaje - Europska sveučilišna prvenstva i Europske sveučilišne igre.

Članovi Tehničke komisije su nazočili prijemu kod gradonačelnika Pirana, općine kojoj Portorož pripada, dr. Petera Bos-

European University sports association konvencija 2012.

Predstavnici Organizacijskog odbora Europskih Sveučilišnih prvenstava su prezentirali 17 natjecanja koji se odvijaju u 2013., uključujući Europsko prvenstvo u košarci u srpnju u Splitu

Sastanak s tehničkim delegatom za košarku Georgeom Peterom

smana, koji je izrazio zadovoljstvo što je u mogućnosti ugostiti takav događaj i dao podršku i uvažavanje lokalne zajednice za sveučilišne sportske manifestacije.

Adam Roczek, predsjednik EUSA-e, istaknuo je da su konvencije važan dio na putu do uspješne manifestacije, te napomenuo kako je cijela Europska Sveučilišna sportska delegacija na raspolaganju organizatorima u pripremi velikih događaja koji će ponuditi studentima vrhunska natjecanja.

Medicinske aspekte manifestacija predstavio je član Izvršnog odbora dr. Haris Pavlečić. On je dao smjernice i preporuku organizatorima u ovom području.

Važan dio slagalice su volonteri, pa je Zoltan Rakazki predstavio program EUSA volontera, koji nudi Europskim studentima mogućnost sudjelovanja u

EUSA natjecanjima.

Predstavnici Organizacijskog odbora Europskih Sveučilišnih prvenstava su prezentirali 17 natjecanja koji se odvijaju u 2013: Badminton (Uppsala, Švedska), Košarka (Split, CRO), Košarka 3x3 (Rotterdam, NED), Odbojka na pijesku (Oporto, POR), Bridge (Kraljevica, CRO), Nogomet (Almeria, ESP), Mali nogomet (Málaga, ESP), Golf (Sant Saens, FRA), Rukomet (Katowice, POL), Judo (Coimbra, POR), Karate (Budimpešta, HUN), Veslanje (Poznan, POL), Ragbi 7s (Sofija, BUL), Stolni tenis (Zonguldak, TUR), Taekwondo (Moskva, RUS), Tenis (Bar, MNE) i Odbojka (Nikozija, CYP).

Organizacijskom odboru želimo uspješan rad u sljedećem pripremnom razdoblju, te odličnu sportsku priredbu od 21. do 28. srpnja 2013. godine u našem gradu.

JELENA MATEŠIĆ

Nove medalje studenata Splitskog sveučilišta

Hrvatski akademski sportski savez i Karlovački veleučilišni sportski savez u suradnji s Hrvatskim taekwondo savezom i Taekwondo klubom Karlovac, organizirali su 1. po redu Studentsko prvenstvo Hrvatske u taekwondou koje se održalo u Karlovcu 24. studenoga 2012. Na natjecanju je sudjelovalo deset sveučilišnih i veleučilišnih ekipa, a Sveučilište u Splitu pod vodstvom doc. dr. sc.

Dražena Čulara predstavljali su studenti Kineziološkog fakulteta i s osvojene dvije srebrne medalje (Mirko Mađar - 58 kg i Marko Telenta - 68 kg) te dvije titule državnih prvaka (Tomislav Karaula - 63 kg i Dinko Šegedin - 80 kg) još jednom pokazali tko je nositelj kvalitete taekwondo sporta u Hrvatskoj.

Činjenica da su hrvatski taekwondoši jedni od najtrofejnijih hrvatskih sportaša s europskim, svjetskim i olimpijskim rezultatima te da određeni broj istih svoju akademsku naobrazbu stječe na našoj instituciji služi nam na čast. Za kvalitetu rada u području taekwondo sporta na našoj instituciji, pored doc. dr. sc. Dražena Čulara, uvelike su zaslužni i vanjski suradnici predavači prof. Branimir Blečić, i prof. Lidija Katalinić, ujedno i treneri hrvatske taekwondo reprezentacije, kao i jedan od trenera slovenske Olimpijske taekwondo reprezentacije, stručni suradnik Ante Šegedin. Naši predstavnici su se

Moru osvojenih medalja splitskih studenata na sveučilišnim sportskim natjecanjima, krajem prošle godine su se pridružili i taekwondoisti, osvajanjem dviju zlatnih i dviju srebrnih medalja, čime su osvojili prvo mjesto u ekipnom natjecanju

ostvarenim rezultatima upisali u povijest studentskog taekwondo sporta u Hrvatskoj kao prva najuspješnija muška ekipa, a Karaula i Šegedin su se osvajanjem titula državnih prvaka u svojim kategorijama plasirali na europsko studentsko taekwondo prvenstvo koje se sljedeće godine održava u Moskvi. S obzirom na dosadašnje rezultate i kvalitetu, ne sumnjamo da će se vratiti još jednom medaljom.

J.M.

SVEUČILIŠTE U SPLITU, FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, STROJARSTVA I BRODOGRADNJE, raspisuje

NATJEČAJ za izbor

- jednog tehničkog suradnika za rad u Računskom centru - radno mjesto III. vrste, na neodređeno vrijeme;
- SSS tehničkog smjera
- kvalitetno poznavanje operacijskih sustava Linux i Unix
- kvalitetno poznavanje računalnih mreža i mrežne opreme (Cisco, HP)
- minimalno 4 godine radnog staža na poslovima konfiguriranja i održavanja:
- Linux operacijskih sustava (Debian, CentOS, Ubuntu)
- web-servisa (Apache, nginx)
- servisa za elektroničku poštu (Postfix, Sendmail)
- DNS sustava (Bind)
- imeničkih i autentifikacijskih servisa (LDAP, Radius)
- baza podataka (MySQL, PostgreSQL)
- mrežnih diskovnih sustava i sustava za izradu sigurnosnih kopija (Bacula)
- sustava za virtualizaciju poslužitelja (VMWare, Xen, KVM, OpenVZ)
- grid i HPC cluster sustava (OSCAR, Rocks)
- nadzornih sustava (Nagios, Zenoss, Zabbix)
- iskustvo u izradi skripti za održavanje sustava (shell, Perl, Python)
- sklonost timskom radu i stjecanju novih znanja
- aktivno poznavanje engleskog jezika

Poželjno je da kandidati dostave potvrde kojima dokazuju potrebna znanja i vještine. Fakultet će po potrebi provesti testiranje znanja kandidata.

Uz prijavu na natječaj kandidati su dužni priložiti:

- životopis,
- rodni list,
- domovnicu,
- preslik radne knjižice,
- dokaz o stečenoj stručnoj spremi,
- izvornik uvjerenja kojim se dokazuje da se protiv kandidata ne vodi kazneni postupak.

Na natječaj se mogu javiti osobe oba spola sukladno čl. 13. st. 2. Zakona o ravnopravnosti spolova N.N. 116/03.

Sve informacije mogu se dobiti u Službi za upravno-pravne poslove Fakulteta. Natječaj traje 8 dana nakon objave u sveučilišnom listu "Universitas" koji izlazi kao podlistak "Slobodne Dalmacije".

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se na adresu: Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu, Rudera Boškovića 32, 21000 Split.

Nepravodobne prijave i prijave bez dokaza o ispunjavanju uvjeta neće se razmatrati. O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

Knjiga žalbi i pohvala postaje tradicija?

Na Prirodoslovno-matematičkom, Filozofskom, Pomorskom i Kemijskom fakultetu studenti su se najviše žalili zbog izvođenja nastave na više lokacija

Piše:

MARIJA PLAZONIĆ

Druga „Studenti za studente“ koja se za blagdana akcijama - darivanju krvi, kuhanju za bekućnike i prikupljanju igraćaka za djecu na pedijatriji „Igračka jedna osmijeha vrijedna“ - u siječnju je omogućila studentima da svoje probleme i prijedloge stave u „Knjigu žalbi i pohvala“.

Potom su pozvali rektora, dekane i studente na drugu po redu „S4S večer“ kako bi im prezentirali i žalbe i pohvale. Na PMF-u, FF-u, Pomorskom i KTF-u, studenti su se najviše žalili na teško praćenje nastave raštrkane na više lokacija. Uz način rada pojedinih profesora (čija imena nisu spominjana), studenti su kao najčešće probleme naveli natrpene rasporede održavanja kolokvija, stanje u menzama i kantinama, te spori rad referada. U knji-

gama ipak nisu zabilježene samo žalbe. Našlo se mnogo pozitivnih dojmova o pojedinim dekanima, profesorima i asistentima.

Sve okupljene razveselila je otvorenost dekana za razgovor. U ime odsutnih dekanu rektor Pavić je stao iza organizacije više kolokvija u jednom tjednu ako su studenti pritom oslobođeni nastave, podsjetio da je teže organizirati zajedničke studije više fakulteta, te izrazio nadu da će useljenjem u zgradu triju fakulteta praćenje nastave uskoro biti riješeno. Ovaj način komunikacije sviđao se svima, i dekanu su na kraju izjavili da ne bi imali ništa protiv ako bi „Knjiga žalbi i pohvala“ postala tradicija. Predsjednica udruge Romana Caktaš zahvalila se svima i izrazila nadu da će se do slijedećeg puta razlozi za neke žalbe otpasti, a da će neke i sami pokušati otkloniti, što i jesu ciljevi akcije.

Znanstveni kolokvij 'Ostave rimskog luksuznog posuđa u Hrvatskoj' potaknut je pronalaskom Vinkovačkog blaga u ožujku prošle godine, ali i činjenicom da stručnih razgovora na ovu temu uopće nije bilo, posebno ne u Dalmaciji. Jedan od razloga svakako je izostanak značajnih nalaza na području antičke Dalmacije i njihova koncentracija na tlu nekadašnje rimske provincije Panonije.

O okolnostima pronalaska,

inventaru i najznačajnijim predmetima ostave Vinkovačkog blaga govorio je arheolog koji je vodio terenska iskopavanja Šime Vrkić iz "Geoarhea", tvrtke specijalizirane za arheološka istraživanja.

Panonsko blago

Istaknuo je da je još uvijek u tijeku restauracija srebrnih posuda, pladnjeva, vrčeva, zdjela i čaša koje sačinjavaju ostavu, također mnoga pitanja, posebno

Skup 'Ostave rimskog luksuznog posuđa u Hrvatskoj'

Znanstveni kolokvij koji je organizirala splitska podružnica Instituta za povijest umjetnosti – Centar 'Cvito Fisković' održan je u Muzeju grada Splita 29. siječnja

ona koja se tiču dekoracije posuda, još nisu razjašnjena. Sasrodnim pronalascima na panonskom tlu publiku su upoznali Ivan Radman Livaja iz Arheološkog muzeja u Zagrebu i Tino Leleković sa Zavoda za povijesne znanosti HAZU. Prvi je za temu imao ostavu rimskog brončanog posuđa pokraj sela Sopje, gdje su nađene dvije posude. Naknadna geofizička istraživanja 2009. godine pokazala su da arheološki lokalitet tamo

više ne postoji, pa se okolnosti i vrijeme pohranjivanja posuda mogu tek približno pretpostaviti. Tino Leleković je pak govorio o dvjema rimskim ostavama iz Petrijanaca s kraja 3. stoljeća od kojih je prva pronađena početkom 19. st., djelomično je sačuvana i nalazi se u Beču, a druga je iskopana potpuno sačuvana 2005. godine i izložena je u Gradskom muzeju Varaždin. Prva se sastoji isključivo od zlatnih predmeta, a drugu čini go-

tovo 30 tisuća posrebrnenih kovanica i tri srebrna tanjura, na koja je stavljen poseban naglasak s obzirom na inventar nalaza iz Vinkovaca.

Regulacija pronalazaka, zaštite i prezentacije

Dino Milinović s Filozofskog fakulteta u Zagrebu razmatrao je pitanje Seusova blaga, raskošne kasnoantičke ostave čije podrijetlo do danas nije razjašnjeno, a dao je i međunarodni kontekst ovim nalazima na tlu Hrvatske, uklopivši ih pritom u duh vremena i doseg kasnoantičke civilizacije. Joško Belamarić s Instituta za povijest umjetnosti pred slušatelje je iznio dokument iz 1493. godine - prvi po-

znati zapis o zakopanom blagu u Hrvatskoj i prvi signal da su takve ostave postojale na jugu antičke Dalmacije. Riječ je o ostavi srebrnog posuđa koju su solinski težaci pronašli na putu prema Prosiku, zbog čega su zajedno sa sinovima i unucima bili pozvani pred splitskog kneza koji je s blagom skepsom primio njihovo svjedočanstvo o količini pronađenog blaga.

U raspravi su istaknuta pitanja zakonske regulacije pronalazaka arheoloških predmeta i zaštite lokaliteta, kao i uvjeta muzeološke prezentacije artefakata s obzirom na mjesto njihova pronalaska i teškoće s kojima se susreću lokalni muzeji.

ANTONIJA EREMUT

Novo-izabrani profesori

Dr. sc. Dražen Bajić izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno zvanje za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje strojarstvo, grana proizvodno strojarstvo.

Dr. sc. Boženko Bilić izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno zvanje za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje strojarstvo, grana proizvodno strojarstvo.

Dr. sc. Nedjeljko Mišina izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno zvanje za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje strojarstvo, grana proizvodno strojarstvo.

Dr. sc. Srećko Goić izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno zvanje za područje društvenih znanosti, polje ekonomija, grana organizacija i menadžment.

Dr. sc. Dinko Vukadinović izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje elektrotehnika, grana elektroenergetika.

Dr. sc. Tatjana Vlavić izabrana je u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora za znanstveno područje tehničkih znanosti, znanstven o polje rudarstvo, nafta i geološko inženjerstvo, grana geološko inženjerstvo.

Dr. sc. Ksenija Karaman izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora, prvi izbor, za znanstveno područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana oftalmologija.

Prof. dr. sc. Srđana Čulić izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora, prvi izbor, za znanstveno područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana pedijatrija.

Dr. sc. Saša Krešić izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – prvi izbor za znanstveno područje prirodnih znanosti, znanstveno polje matematika, grana algebra i grana matematička analiza.

sveučilišni život

Za 'kulturu rada' - nagra

Svjesni da je uloga obrazovanja najveća upravo u doba krize, ova županijsku nagradu dočekujemo s posebnom pohvalom i najvećim priznanjem. Ma kako to danas, kada se bojimo odljeva visokoobrazovnih kadrova, moglo čudno zvučati, nije daleko vrijeme u kojem će ovako atraktivan prostor početi privlačiti visokoobrazovane iz cijeloga svijeta. No nije daleko ni do-

ba u kojem se iz ovih krajeva odlazilo ne samo trbuhom za kruhom, nego i za diplomama. Ali dok su se ekonomski emigranti sa zaradama vraćali kad-tad, oni sa diplomom nisu se vraćali nikada. Danas smo takoreći u srednjoj fazi razvoja, koju moraju izvući ljudi iz ovoga kraja čija će se golema većina obrazovati na našem Sveučilištu.

Ova se nagrada ne dodje-

ljuje samo studentima Sveučilišta u Splitu, nego svim studentima Županije koji su postigli najviši mogući prosjek. No ova će nagrada najveći značaj ipak imati za naše, Splitsko sveučilište. Koliko god se mi s pravom dičili uspjesima našeg Sveučilišta, svjesni smo da je ono i mlado i malo, i da svoj razvoj i svoju kvalitetu mora osloniti na najbolji dio mladih koji su ro-

đeni ovdje. Poboljšali smo informiranje maturanata o mogućnostima našeg Sveučilišta, počeli smo nagrađivati 'prvake' u pojedinim predmetima, a pred nama je financijska stimulacija najboljih maturanata kako bi ostali na našem Sveučilištu i pomogli da se ono što brže razvije.

Često govorimo o školarinama, ali rijetko upozoravamo na 'kulturu nerada', tj. na

mentalitet u kojem se rad vrlo mali cijeni. Studirati znači raditi, ali studente koji baš u svemu imaju peticu još uvijek se pogrdno zove 'štreberima'. No bilo bi moralno da najbolji studenti ne plaćaju ništa, da srednje uspješni plaćaju manji dio studijskih troškova, a da neuspješni, ako žele studirati i dalje, plaćaju punu cijenu školarine. Naravno, obrazovna javna politika mo-

ra biti korektivna u odnosu na nejednake startne uvjete mladih. Ali država neće imati novca da štiti studijski nerad ni kad kriza prođe, a oni koji se prema svom studiju ne odnose pošteno nemaju pravo na pomoć zajednice. Zbog toga još jednom pozdravljam visoke kriterije propisane za ovu nagradu.

(*Riječ rektora Ivana Pavića na dodjeli*)

Županija je sa po 10 tisuća kuna nagradila 29 studentica i studenata sa prosjekom 5.0

Župan Ante Sanader: za strane investicije i samozapošljavanje

RAZGOVARALA

MARIJA PLAZONIĆ

Da Splitsko-dalmatinska Županija prepoznaje važnost poticanja mladih ljudi na izvrsnost govori i godišnja nagrada redovnim studenticama i studentima koji su ostvarili prosjek ocjena 5,0. Jednokratni pojedinačni iznos naknade od 10 tisuća kuna "zaslužilo" je ukupno 29 studentica i studenata. O bliskoj suradnji sa Sveučilištem i planovima za stvaranje mogućnosti napredovanja mladih znanstvenika u Splitu razgovarali smo sa županom Antom Sanaderom.

Na koje sve načine Županija nagrađuje učenike i studente te ih tako ih motivira na uspješnost?

U želji da potaknemo na izvrsnost nagrađujemo sve učenike koji su osvojili prvo, drugo i treće mjesto na državnim natjecanjima, kao i njihove mentore. Svjesni demografskog stanja i niskog nataliteta u državi pomažemo obiteljima sa petero i više dje-

ce u njihovom školovanju. Tu je i godišnja nagrada u iznosu od 10 tisuća kuna za studente odličaše sa prosjekom ocjena 5,0. Raspisali smo natječaj za studentice i studente da predlože ime znanstveno-tehnološkog parku, jer će upravo njima on najviše služiti u budućnosti. Za prijedlog imena Fausta Vrančića kao naziva parka jedan je student dobio nagradu od 10 tisuća kuna. Također, prepoznali smo potencijal studentskog projekta izgradnje bolida na FESB-u tijekom kojeg studenti kroz kompletni proces stvaranja novog proizvoda stječu neprocjenjivo znanje i iskustvo, pa smo i njima odlučili pomoći.

Što ste sve, kao Župan, dosada napravili u suradnji sa Sveučilištem, a što tek planirate ostvariti?

Prije 8 godina potpisali smo ugovor sa Sveučilištem o poslovnoj suradnji s željom da sve njegove snage implementiramo u razvoj županije. Prvo smo krenuli s inkubatorom na

Osim nagrada, Županija poduzima mnogobrojne korake za poticanje zapošljavanja mladih ljudi nakon diplome

Nagrađeni studenti

Marko Abram, Ante Antunović, Ivana Babić, Miriam Bilač, Igor Boban, Nives Bonačić, Ante Braović, Ante Dagelić, Azra Đulović, Marko Glavinić, Duško Jakić, Ivan Karin, Zrinka Ko-prčina, Ivo Leko, Davor Meštrović, Fani Milan, Lea Mladineo, Željana Nejašmić, Ante Perić, Tanja Radić, Anamarija Rađa, Petra Stazić, Silvija Šitum, Anna Šušnjara, Lovre Šušnjara, Marija Todorić, Marko Udiljak, Mislav Udiljak i Bojan Vujatović.

FESB-u s ciljem obuke inženjera koji sada vode programe projektiranja i ukupan softver Županije. Financirali smo projekt razvoja nanotehnologije profesorice Vlaste Bonačić-Koutecky na MedILS-u. Sa profesoricom PMF-a, Leandrom Vranješ Markić, poduprli smo transfer tehnologije kako bi potaknuli jačanje veza između Sveučilišta i gospodarstva. Potpisana je i izjava o suradnji kao temelj otvaranja zajedničkog projek-

tnog centra između Fraunhofer Instituta za solar-nu energiju, Sveučilišta u Splitu i FESB-a putem koje će profesori i studenti dobiti jedinstvenu priliku razmjenjivati znanja i iskustva s njemačkim kolegama u području obnovljivih izvora energije. Namjera je otvaranje još ovakvih centara koji bi kasnije prešli u znanstveno-tehnološki park. Od gotovo 25 tisuća studenata u Splitu, neki će sigurno imati kvalitetne ideje

pa im želimo omogućiti mjesto gdje će svoje znanje moći i primijeniti.

U kojoj je fazi projekt otvaranja znanstveno-tehnološkog parka?

Tehnološki park ima građevinsku dozvolu za 55 hektara zemljišta odobrenih od države. U realizaciju parka krenuli smo s njemačkim Fraunhofer Institutom. To je jedan od najpriznatijih instituta danas u Europi. Nadamo se da će kroz zajedničku suradnju naši mladi znanstvenici dobiti mogućnost otići na neko vrijeme kod njih na obuku, a da će se pojedine njihove ideje i projekti implementirati kod nas i time zaposliti određeni broj ljudi. Trenutno dogovaramo projekt izgradnje tvornice za proizvodnju solar-nih kolektora na području poslovne zone Kukuzovac u Sinju, čiji početak realizacije očekujem već za par mjeseci.

Postoje li još neki planovi za poticanje projekata koji mogu biti od važnosti za mlade

ljude i razvoj lokalne zajednice općenito?

Zainteresirani smo za poticanje svih ideja i projekata koji imaju životnu primjenu i korist za lokalnu zajednicu. Trenutno radimo na osam projekata, još dvadeset smo prijavili, a stotinjak su prijavile jedinice lokalne samouprave u županiji. U novoj strategiji razvoja županije upravo ti projekti bi trebali zaposliti određeni broj mladih ljudi. Sve ovisi o tome koliko kvalitetno ćemo se pripremiti za povlačenje sredstava iz EU fondova. Planiramo koristiti i vladine mjere stručnog osposobljavanja o čemu smo već razgovarali s rektorom. U trajanju od godinu dana, za koje će im država dati plaću, mladim ljudima ćemo osigurati mentore iz razvojne agencije te ih kroz našu „EU školu“ obučiti za pripremanje kvalitetnih projekata i njihovo prijavljivanje kako bi sutra na tim projektima i radili. Budućnost je u samozapošljavanju i stranim investicijama.

de najboljim studentima

ANNA ŠUŠNJARA, PRVA GODINA DIPLOMSKOG STUDIJA KOMUNIKACIJSKE I INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE NA FAKULTETU ZA ELEKTROTEHNIKU, STROJARSTVO I BRODOGRADNJU

LOVRE ŠUŠNJARA, DRUGA GODINA PREDDIPLOMSKOG STUDIJA ELEKTROTEHNIKE I INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE NA FAKULTETU ZA ELEKTROTEHNIKU

Puno znači imati potporu svoje obitelji

•• Učim prvenstveno radi stjecanja znanja, a kada u to uložim dosta vremena i truda radujem se i ocjenama koje dobijem. Osim priznanja, dobitnica sam dekanove i rektorove nagrade. Imala sam dobre temelje iz matematike i fizike od srednje škole. Još tada sam stekla naviku redovitog učenja, a kroz studij samo nadograđujem svoje znanje.

Prosjeck 5,0 nije lako postići niti održati. Treba se prilagoditi svakom profesor i njegovom načinu rada. Nisam kampanjac, a dovoljno slobodnog vremena imam jer se dobro organiziram. Izlazim s prijateljima, volim čitati, treniram i salsu. Željela bih ostati živjeti u Hrvatskoj, ali imam još vremena do kraja studija promisliti o mogućnostima. Važno je ne odustati onda kada se čini da je nešto nesavladivo ili nemoguće, i ne dozvoliti da trenutni neuspjeh utječe na konačnicu.

•• Mislim da je bez diplome teško uspjeti u životu. Za postizanje uspjeha potreban je velik trud i mnogo odricanja, zato nam priznanja i nagrade dobro dođu. Najvažnije je konstantno raditi. Problem većine studenata je što ne rade redovito pa kad dođu kolokviji i ispiti ne mogu stići sve naučiti. Ujedno mislim da je bitno ne odustati kad je najteže, a puno znači imati i potporu obitelji u svakom trenu. Iako dosta vremena provedem u učenju nalazim vremena i za druge stvari koje volim. Tako uspijevam trenirati boks, a i izaći s prijateljima (najčešće nakon kolokvija). Nakon studiranja volio bih otputovati izvan granica Hrvatske i steći što više iskustva u praksi, a nakon toga se vratiti i nastaviti raditi u Hrvatskoj.

ANTE ANTUNOVIĆ, DRUGA GODINA DIPLOMSKOG STUDIJA KIPARSTVA NA UMJETNIČKOJ AKADEMIJI

Raduje me kad netko prepozna moj trud

•• Motivacija mi je ljubav prema kiparstvu, napredovanju i učenju. Tome dugujem svoj uspjeh. U kiparstvu, kao i u ostalim umjetničkim djelatnostima, vlada sinteza praktičnog i teoretskog. Doista mnogo energije i truda ulažem u svaki svoj rad pa me raduje kad netko to i prepozna. Tako je na natjecanju Hrvatske olimpijske akademije moja umjetnička skulptura "Olimpijsko stablo" osvojila posebnu nagradu i sada je u vlasništvu hrvatske olimpijske obitelji.

telji. Izlagao sam na mnogim izložbama i izvan granica države. Držim da se rad, trud i disciplina uvijek isplate. U slobodno vrijeme proučavam literaturu koju su nam preporučili profesori i neke zanimljivosti iz naše povijesti, a nedavno sam otkrio da me opušta obilazak starih spomenika.

IVAN KARIN, DRUGA GODINA DIPLOMSKOG STUDIJA EKONOMSKE POLITIKE I FINANCIJSKIH TRŽIŠTA NA EKONOMSKOM FAKULTETU

Svaki ispitni rok sam slobodan

•• Oduvijek sam snažno motiviran za stjecanjem znanja jer mislim da je to put do uspješnosti i novca. Trudio sam se što više naučiti na prvim godinama studija, steći dobre temelje kako bi poslije lakše povezivao i nadograđivao gradivo. Prosjeck mi nije važan koliko znanje koje stječem. Na preddiplomskom studiju sam upisivao sve financijske predmete koji su me zanimali tako da sam sakupio više ECTS-a nego što je bilo potrebno, a isto radim i na diplomskom. Ne učim na silu, kad mi zapne izađem s prijateljima na kavu. Dobro sam organiziran, polažem ispite redovito pa sam svaki ispitni rok slobodan. Prijavio sam se na praksu u Hrvatskoj narodnoj banci gdje sam stekao jako korisno iskustvo. Dobitnik sam i dekanove nagrade. Zbog svega toga nadam se brzom zaposlenju nakon diplome. Optimističan sam, ali za uspjeh je to važno biti.

IVO LEKO, DRUGA GODINA DIPLOMSKOG STUDIJA RAČUNARSTVA NA FAKULTETU ELEKTROTEHNIKE, STROJARSTVA I BRODOGRADNJE

Za studij sam odabrao ono što najviše volim

•• Prethodne četiri godine studija završio s prosječkom od 5,0 što svakako zahtjeva ulaganje velikog truda i vremena, no najviše od svega volje za radom. Nagrađen sam pohvalnicom za najuspješnijeg studenta na preddiplomskom studiju te rektorovom nagradom Sveučilišta u Splitu. Kao motivaciju i razlog za postizanje uspjeha mogu navesti to što sam za studij odabrao upravo ono što najviše volim – računarstvo. Posebno me zanima programiranje u području izrade mobilnih aplikacija, što je zapravo krenulo kao hobi. Želja mi je da u tome i dalje napređujem te da upišem i završim doktorat kako bi jednog dana svoje znanje prenosio studentima kao profesor na fakultetu. Stoga je moj savjet svim budućim studentima da izaberu ono što ih najviše zanima te da sami grade svoje znanje, ali ne samo u okviru obaveza na fakultetu.

TANJA RADIĆ, DRUGA GODINA DIPLOMSKOG STUDIJA RAČUNARSTVA NA FAKULTETU ZA ELEKTROTEHNIKU, STROJARSTVO I BRODOGRADNJU

Ekipa na faksu je odlična, uzajamno si pomažemo

•• Kroz čitavo školovanje bila sam odličan učenik bez prevelikog napora, a nakon što sam primijetila da taj prosjeck nije teško održati na fakultetu, malo više sam se potrudila oko predmeta koji su bili teži. Zadovoljna sam znanjem s kojim sam došla na fakultet i srednja škola me je dobro pripremila za obaveze na fakultetu. Naravno, susrela sam se i sa potpuno nepoznatim stvarima. Srećom, imamo odličnu ekipu na faksu i uzajamno si pomažemo tako da većina ima zaista dobar prosjeck. Vjerujem da za imati dobar prosjeck najprije treba poznavati svoje sposobnosti i granice, te prema njima znati procijeniti koliko vremena treba za koji predmet. Preostalo vrijeme se onda može provoditi u druženjima ili drugim zanimanjima.

ANTE DAGELIĆ, DRUGA GODINA DIPLOMSKOG STUDIJA RAČUNARSTVA NA FAKULTETU ELEKTROTEHNIKE, STROJARSTVA I BRODOGRADNJE

Iz Hrvatske ne planiram ići nigdje

•• Motivacija za studij mi je znatiželja i interes za odabranu struku. Kao dobru pripremu za fakultet smatram dobar izbor srednje škole tijekom koje sam izabran za najboljeg učenika Dalmacije. Poslije na studiju došle su Rektorova nagrada, nagrada za najboljeg studenta smjera, stipendija Zaklade Adris... U svakom slučaju bih svima preporučio da se posebno trude na natjecanjima u srednjoj školi i raznim izvannastavnim aktivnostima vezanim za struku tijekom studija, te da se prijavljuju na razne natječeaje i stipendije. Onda to sve skupa nekako postane normalni dio studiranja i svaka nagrada je dodatni vjetar u leđa. Nakon diplomskog studija planiram upisati postdiplomski, a iz Hrvatske ne planiram nigdje.

PETRA STAZIĆ, DRUGA GODINA INTEGRIRANOG STUDIJA DENTALNE MEDICINE NA MEDICINSKOM FAKULTETU

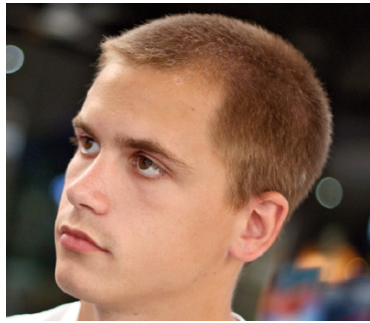
Učenjem ulažem u sebe a svi su mi predmeti zanimljivi

•• Od početka studija se trudila sam se biti najbolja što mogu i dati sve od sebe, pa što ispadne.

Učenjem ulažem u sebe i nadam se da će mi to poslije koristiti za napredovanje u struci. Naravno, možda i za brži pronalazak posla kada za to dođe vrijeme.

Kad sam vidjela da mi je već tako dobro krenulo promislila sam da ne bi bilo loše još malo se potruditi i tako dobiti stipendiju. A i ova mi je nagrada jako dobro došla. Svi su mi predmeti zanimljivi, učim svaki dan a pred ispit malo više.

Većina gradiva je popraćena vježbama koje su zapravo i najzanimljivije jer kroz njih doživim i zapamtim ono što pročitam u knjigama.

DAVOR MEŠTROVIĆ, DRUGA GODINA DIPLOMSKOG STUDIJA RAČUNARSTVA NA FAKULTETU ELEKTROTEHNIKE, STROJARSTVA I BRODOGRADNJE

Radoznalost mi je motivacija za studiranje

•• Nisam predavao toliku pažnju, no zadnje dvije godine sam shvatio da bih ipak mogao "uzeti" malo više onoga što mi faks nudi. Izaista, isplatilo se! Količinom mog vremena potrebnog za učenje nije se drastično promijenila (to je još uvijek ostalo na koji sat na večer pred kolokvij). Promijenila se moja zainteresiranost i moje želja. Shvatio sam da je moj studij zaista nešto čime se jednom želim baviti i prihvatio ga kao dio svoje svakodnevnice. I ništa što treba napraviti ne vidim teškim. S druge strane, studij me nikad nije kočio u mojim ostalim planovima i aktivnostima. Imam dovoljno vremena za druženje sa kolegama, fotografiranje, posao, vožnju biciklom... ma jednostavno guštam u životu i prihvaćam sve što mi nudi!

naše teme

Bolonja i budućnost humanistike

Prije otvaranja stranica *Universitasa* aktualnim akterima sukoba interesa, donosimo tri, za ovu temu fundamentalna teksta

U pokušaju bolonje da raskine veze s europskom univerzitetskom tradicijom te su vremena sveučilišta bez ostatka izručili logici tržišta, problem perspektive društvenih i humanističkih znanosti ima dvostruk paradigmatički značaj. Prvo, ciljevi bolonje da se obračuna s visokoškolskom kao javnim dobrom - kako oni proklamirani tako oni neosvijesteni i oni prikriveni - najočiti-je i najrazornije učinke iskazuju ponajprije u prostoru društvenih i humanističkih znanosti. Drugo, bez obzira kako shvatili društvenu ulogu društvenih i humanističkih znanosti, i bez obzira kako te znanosti danas i ovdje tu svoju ulogu obavljaju, činjenica je da je neproporcionalno veliki dio kritičke društvene svijesti koncentriran upravo u tim znanostima, te da će baš od njihove sposobnosti da obrane minimum tradicionalnih univerzitetskih vrijednosti ovisiti obrazovanje naše djece, a time i kvaliteta njihova života.

Polazeći od takvih pretpostavki uredništvo *Universitasa* odlučilo je da se raspravama o stanju i budućnosti hrvatske huma-

nistike uključi sa zadržskom. Naime, budući da bolonjski tsunami ipak dolazi izvana, ali da će u skučenom hrvatskom prostoru biti razmjerno razorniji, čini nam se da će sukobi između aktualne vlasti i svih koji se osjećaju ugroženima ostati neplodni ako (bar akademska) većina ne osvijesti temelje i ciljeve tekućih reformi. Ne tvrdim ni da akcije MZOŠ-a nemaju smisla, ni da kritički istupi u rasponu od Područnog vijeća preko stavova filozofskih, pravnih i ekonomskih fakulteta do Akademske solidarnosti nisu na potrebnoj razini. Ali prostor za dijalog dnevno se sužava, a zadaća *Universitasa* nije izvještavanje s barikada, pogotovo ne njihovo učvršćivanje. Zbog toga danas, prije otvaranja stranica akterima sukoba interesa, donosimo tri, za ovu temu fundamentalna teksta: prenosimo razgovor s autorom Teorije neobrazovanosti K. Liessmannom i članak Ozrena Žuneca sa zagrebačke Sociologije, te donosimo tekst zagrebačko-zadarskog profesora sociologije Vjerana Katunarića napisan baš za ovaj broj.

Duško Čizmić Marović

Normativne značajke Bolonje

Od ak. godine 2005/2006. na svim fakultetima u Hrvatskoj, studira se prema novim studijskim programima, popularno nazvanim "bolonjskim", jer svoju koncepciju obrazovanja grade na načelima Bolonjske deklaracije koju su 1999. godine potpisali ministri zemalja Europske unije, a kojoj se uskoro pridružila i Republika Hrvatska.

Prema načelima te Deklaracije izrađene su i zakonske pretpostavke za provedbu reforme studija: donesen je Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, a na toj osnovi i novi statuti svih sveučilišta u Hrvatskoj.

Stupnjevi visokoškolskog obrazovanja

Preddiplomski studiji traju tri ili četiri godine, a njihovim se završetkom stječe titula prvostupnika/prvostupnice (baccalaureus/baccalaurea) struke; diplomski studiji traju jednu ili dvije godine, a njihovim se završetkom stječe diploma magistra/magistre struke; poslijediplomski studiji dijele se na specijalističke i doktorske studije: prvi traju jednu godinu i njihovim se završetkom stječe titula specijalist struke, dok drugi traje tri godine i donosi titulu doktora znanosti.

Osnovna jedinica studijskih programa na svim navedenim razinama je kolegij (katkad se, prema tradicionalnoj terminologiji, naziva predmetom), čije je trajanje načelno ograničeno na jedan semestar.

ECTS bodovi

Specifična težina svakog kolegija, kao i ukupno opterećenje studenata tijekom tjedna, odnosno semestra, zasnivaju se na koncepciji ECTS

bodova (ECTS - European Credit Transfer System), čija se osnovna vrijednost izvodi iz aproksimacije o vremenu potrebnom za svladavanje zahtjeva svakog pojedinog kolegija (1 bod = oko 30 radnih sati). Zato kolegiji donose različiti broj ECTS bodova. Polazeći od tako shvaćene vrijednosti ECTS boda, zakonodavac je predvidio da opterećenje studenta po jednom semestru u osnovi ne može biti manje od 25, niti veće od 35 ECTS bodova.

Zbog toga i svaki stupanj u koncepciji visokoškolskog obrazovanja mora donositi određeni broj bodova. Za diplomu prvostupnika student mora steći najmanje 180 ECTS bodova, a kad je studij koncipiran kao četverogodišnji - 240. Za diplomski od dvije godine, student treba 120 ECTS bodova, za jednu 60. Dakle, u pet godina student u svakom slučaju treba 300 ECTS bodova.

Mobilnost studenata

Uvođenjem kategorije ECTS bodova u naša su se sveučilišta uključila i u europski sustav mobilnosti studenata, odnosno u jedinstveni europski sustav visokog obrazovanja. Naime, upravo je ECTS bod osnovna mjerena jedinica koja omogućuje međusveučilišnu "osmozu" i prevodivost manje ili više različitih sustava studiranja.

U idealnom obliku, bolonjski studij predviđa i jedno-semestralne boravke studenata na drugim europskim sveučilištima, koji također donose određene "kredite" (ECTS bodove), problemi financiranja za sada onemogućuju provedbu te ideje.

Vrste kolegija

Programski kolegiji mogu biti obvezni kao obvezni dio programa studija, ili iz-

borni - koji su također obvezni dio programa studija, ali njih student sam izabire prema pravilima definiranim u studijskim programima.

Postoji i izvanprogramska izbornost, tj. izborni kolegiji koji nisu programska obveza, ali koje student može upisati, čime postaju, kad se jednom upišu, studentska obveza. Ne treba zaboraviti da izbornost podrazumijeva i mogućnost upisivanja kolegija s drugih fakulteta unutar sveučilišta!

Napredovanje i nastava

Ova je tipologija kolegija iznimno važna jer se napredovanje u studiju temelji na ispunjavanju programskih obveza (i njihovim se ispunjavanjem ostvaruju pretpostavke za stjecanje diplome), dok se puni potencijal studija otkriva tek uključivanjem izvanprogramske izbornosti: upisivanjem tih kolegija stječe se dodatna mogućnost kreiranja vlastitog suplementa, a uključivanje studija u koncepciju cjeloživotnog obrazovanja dobiva tako svoje smisleno opravdanje.

Bolonjski sustav najveću pozornost pridaje nastavi, odnosno vrednovanju studenata tijekom samog nastavnog procesa. Za razliku od starog načina studiranja, manje ili više "kampanjskog", temeljni kriterij za evaluaciju postalo je aktivno sudjelovanje u nastavi, a ispit - nekoć tako stresna kategorija studiranja - shvaća se samo kao "točka na i" - stavne provjere znanja i sposobnosti studenata. Upravo zato izuzetno je važno redovito pohađati nastavu.

(prema tekstu sa www.ffzg.unizg.hr 'O novom studiju' dr. sc. Dalibora Blažine, izv. prof., prodekan za nastavu FF-a)

Konrad Liebsch S Bolonjom

Bolonja je imala šansu reći što je točno europska ideja obrazovanja i gdje se sve ona razlikuje od ostalih koncepcija sveučilišta u svijetu. No mi smo umjesto toga kopirali Ameriku i propustili mogućnost stvaranja europskog sveučilišta

RAZGOVARALA:

VERA PFAFF

S Konradom Paulom Liesmannom, sveučilišnim profesorom Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Beču, razgovarali smo o njegovoj knjizi Teorija neobrazovanosti. Zabluda društva znanja, koja se odnedavno može naći i u hrvatskim knjižarama. O svojoj teoriji, koja je u njemačkoj verziji doživjela već šesnaest izdanja, govorio je Liessmann u svojem kabinetu na Filozofskom fakultetu.

Bila sam vrlo iznenađena kada sam u knjizi pročitala kako smatrate da je Bolonja čak i za Austriju bio odveć skup zahvat i time loša ideja. Možete li pojasniti zašto mislite da je Bolonja toliko loša?

Bolonju svakako treba kritizirati, ali ne zbog njezinih osnovnih ciljeva, odnosno zamisli da se studij u Europi ujednači i usuglasi. Način na koji se Bolonjski proces implementirao smatram kobnim. Smatram, primjerice, da osnovne tri razine studija, bachelor, master i PhD, nisu jednako dobre za sve smjerove. Ne može se sve završiti kao kratki studij, niti je za svaki studij ispravno usmjerenje employability. Također, taj ocjenjivački sustav, dakle ECTS-bodovi, ne vode pravom cilju, nego pogreš-

nim vrednovanjima i upravo nepoželjnom ponašanju studenata. A Bolonja je polučila, to smo već uočili, posve suprotan efekt od željenoga. Naime, mobilnost studenata se ne povećava nego smanjuje.

Zašto?

Zato što su svi u velikoj žurbi što brže napraviti bakalaureat, pa u tom roku nikamo ne putuju. Za magisterij, pak, koji bi mnogi željeli napraviti negdje drugdje, postoje danas vrlo stroge odredbe koje ograničavaju upis studenata jer mnoga sveučilišta drugostupanjski studij čuvaju samo za nekolicinu. Europski standard donosi, dakle, ovo: kratki studij za široku masu studenata, koji gutaju mnogo novca, a ipak se ne obrazuju

uistinu dobro, te visoki studij koji je pristupačan sve manjem i manjem broju studenata. S Bolonjom dobivamo vrlo malo uistinu dobrih diplomata te mnoštvo studenata koji su pak slabije obrazovani od onih prije Bolonje.

To navodite u knjizi kao glavni cilj zbog kojeg su oni na vlasti i napravili cijelu reformu, samo da bi se statistika obrazovanih ljudi neke zemlje popravila.

Tako je. Statistika raste jer će broj prvostupnika zasigurno biti vrlo visok. No smatram da se opet zavaravamo lijepim brojevima, a ne istinskom kvalitetom. Ne znam kako je u Hrvatskoj, no u Austriji sveučilišta nisu dobila više novca, a trebala bi obrazovati više ljudi. To jednostavno ne omogućuje izvrsnost.

Zašto se to uopće dogodilo? Zašto smo, kao društvo, toliko podljeli za reformama?

Nemam pravi odgovor na to. Jedan je od razloga taj da su se sveučilišta počela promatrati kao poduzeća. Uvođenje se metode menadžmenta, sveučilišta se pokušavaju dobro plasirati na tržištu, a to traži stalnu prilagodbu. A orijentiranost menadžmentu podliježe trendovima. Kad u modu dođe menadžment kvalitete, tada svi rade menadž-

“

Zadaća sveučilišta nije da jednostrano obučavaju za neko zanimanje, nego da stvore sposobnost poimanja znanstvenoga razvoja.

Thielemann: nije sve izgubljeno

“

Moć rasuđivanja, povijesno znanje i poznavanje načela funkcioniranja različitih znanosti su stvari koje bi se trebale stjecati u svim školama.

zovanjem i sveučilišta bi trebala nuditi neki oblik takve edukacije ili barem stvarati temelje za takvo obrazovanje. Zadaća sveučilišta nije da jednostrano obučava za neko zanimanje, nego da stvore sposobnost poimanja znanstvenoga razvoja.

To zvuči poput utopije. Ni prije deset godina nije tako izgledalo...

Da, nije ni prije deset godina bilo tako, ali upravo to pripada ideji modernoga sveučilišta. I to je temeljna ideja Humboldtova sveučilišta, koje pokušavalo objediniti temeljno obrazovanje čovjeka, zatim znanstveno obrazovanje i obuku za pojedino zanimanje. To su tri stupa sveučilišta i mislim kako nije slučajno da su poznate svjetske obrazovne ustanove poput Harvarda ili Stanforda osnovane upravo na temelju tih humboltovskih smjernica. S time da bakalaureat u Americi ima posve drukčiji smisao od ovoga našega. Tamo on znači općenito, temeljno obrazovanje koje student dobiva prije no što odabere smjer.

Nije li apsurdno da je Amerika oduvijek oponašala europske sveučilišne modele, a sada mi oponašamo njihove?

Da, i to loše kopiramo loše američke modele. S jedne je to strane izraz američkog monopola, koji je jednostavno neosporiv, ali je i izraz kroničnog europskog osjećaja manje vrijednosti. Bolonja je, naime, imala šansu reći što je točno europska ideja obrazovanja i gdje se sve ona razlikuje od ostalih koncepcija sveučilišta u svijetu. Bolonja je mogla stvoriti snažniju europsku koncepciju znanosti, koja bi se, naravno, po koječemu poklapala s koncepcijom Rusije ili Azije, no po mnogočemu bi bila i osebujna. Umjesto toga, mislonabrinu bacili pogled na Ameriku i vidjeli kako se to tamo radi. Oni imaju bakalaureat, master i PhD, pa napravimo onda to i mi! I tako smo propustili mogućnost stvaranja europskog sveučilišta koje bi pridonosilo stvaranju cjelokupnog europskog identiteta.

Ne razumijem zašto bismo svi u Europi imali iste modele?

To ni ja ne razumijem.

U knjizi pišete da su svi modeli svih zemalja isti, onda studenti i nemaju razloga odlaziti od kuće...

Točno. I prije Bolonje moglo se studirati i u Beču i u Zagrebu. Ili u Beču i u Oslu. Kao da prije nije bilo mobilnosti. Upravo suprotno! Smatram da je znatiželja veća ako se zna da se u tom gradu studira nešto drukčije ili se uči novi jezik. A ako je ondje potpuno isto kao kod kuće i nema ništa novo, onda to čak umanjuje spremnost na mobilnost. Također valja priznati da postoje drukčije kulture znanstvenih studija i drukčiji studiji. Studij fizike ili matematike svakako se drukčije može organizirati od studija jezika, povijesti ili filozofije. Također bi se mogli stvarati i neki nacionalni smjerovi kulture znanosti, a da u tome nema ništa negativno. Postoji francuski i njemački model te anglosaksonski model i srednjoeuropski model. A zašto i ne bi postojali? Među njima je pak dovoljno sličnosti i preklapanja da bi se mogla pronaći zajednička pravila putem kojih bi se studiji uspoređivali i priznavali u svim zemljama. Ovo što mi danas imamo samo je prividna formalna sličnost studija, koja nam stvari ne olakšava, nego ih otežava.

Što mislite uopće o primjeni svih tih engleskih termina, poput PhD i master?

Smatram da je to potpuno nepotrebno. Nije bilo apsolutno nikakve potrebe da se klasični, latinski nazivi, koji su se razumjeli u cijeloj Europi, zamijene američkim. Smatram to donekle i kao izdaju europske sveučilišne ideje, koja ima upravo latinske korijene. Ali problem je i u uporabi engleskoga jezika, koji sad već prevladava gotovo u svim znanostima. Ja jesam za to da se pojedine znanstvene aktivnosti izražavaju na engleskom ili da dijelovi studija budu na engleskom, ali sam strogo protiv toga da cijeli program bude na tom jeziku.

Od ulaska engleskog jezika u svijet znanosti gube svi kojima on nije materinski jezik.

Time se gubi i na kakvoći znanstvenih radova. Znanstvenik se ipak najbolje izražava na materinskom jeziku, čak i kada engleski poznaje vrlo dobro.

U vremenu kada su nam informacije dostupnije no što su ikad bile, ipak smo „neobrazovani“, stoji u naslovu vaše knjige. Kako se dogodilo da je upravo najinformativnija generacija dosegula stupanj neobrazovanosti?

Lako je doći do informacija, no

nedostaje nam obrazovanje, kako bismo sve te informacije znali iskoristiti. Da bismo znali što početi s nepreglednim tokom podataka, moramo imati neke sposobnosti, neka znanja. Klasično obrazovani ljudi s tim se informacijama puno bolje snalaze od pojedinaca koji nemaju to pokriće te su u moru silnih podataka, više-manje, potpuno bespomoćni.

Zašto se naglasak u obrazovanju pomaknuo sa sinteze na pukotanje informacija i podataka?

Zato što dobivamo brojne informacije koje ne možemo procijeniti ni međusobno povezati. Dobivamo puke asocijacije putem powerpoint-folija, a da nemamo sposobnosti uistinu shvatiti i o tim podacima pošteno razmisliti. Zapaža se to i među znanstvenicima. Svi su članci i predavanja sve više asocijativnoga tipa. I sam gubim koncentraciju i sposobnost rastavljanja podataka na sastavne dijelove. Knjigu sam zapravo pisao kao samokritiku jer me to neposredno pogada.

U knjizi upozoravate na mnoge zablude današnjeg obrazovnog sustava. Primjerice, uvjerenja nekih profesora da u glavi ima mjesta samo za „korisne“ informacije i da sve druge treba zaboraviti, ili pak usmjerenja nekih fakulteta isključivo k zaposlenju.

Da, ja baš smatram obrnuto. Kad se stare stvari ne zaboravljaju, mogu se prihvaćati i razvijati nove ideje. To ne znači da čovjek mora biti leksikon, ali se mora imati razumijevanja za to kako se razvija tehnologija i kako se razvijalo društvo. Imam i novu pretpostavku koju ne opisujem u knjizi, nego sad, eto, ekskluzivno za Vijenac, a to je da je najvažnije da se poznaju načela. Dakle, da bismo bili obrazovani, ne moramo znati detalje i sve silne informacije, nego samo principe. Na kojim načelima počivaju prirodoslovne znanosti, prema kojima funkcionira filozofija, prema kojima društvo. Zatim, vrlo je bitno opširno znanje povijesti. Moramo znati kako se razvijala civili-

zacija i kultura. Samo putem tih znanja mogu shvatiti situaciju u suvremenom svijetu. A treće bitno obilježje obrazovana čovjeka jest moć rasuđivanja, Urteilskraft. Sposobnost ocjenjivanja i prosuđivanja, sposobnost mjerenja i odmjeravanja te sposobnosti razlučivanja bitnih od nebitnih informacija. Dakle, Urteilskraft, povijesno znanje i znanje načela, te bi se tri stvari trebale stjecati u svim školama.

Nije, dakle, problem samo u sveučilištima, nego u cijelom društvu.

Miješanje obrazovanja s poznavanjem brojnih podataka zavodljiva je greška. No obrazovanost ne znači samo poznavanje načela nego i moć rasuđivanja i sposobnost analiziranja. Primjerice, donijeti estetski sud o tome da li je Thielemann na nedavnom bečkom koncertu dobro dirigirao Beethovenovu Drugu ili nije mogu samo ako sam deset, dvadeset, trideset verzija iste simfonije već čuo. Nisu tu bitni detalji, bitno je da znam što je simfonija i kako se izvodi.

Imate li savjet za naše profesore koji bi htjeli predavati u starom duhu europskoga sveučilišta? Je li sad s Bolonjom sve propalo?

Ništa nije izgubljeno. Ta i ona će se uskoro reformirati. Možda je ironično, no sve stvari koje su sad bačene preko palube uskoro će se ponovno otkriti. Jer ideja sveučilišta, onoga klasičnog, ne može potonuti. Preživjela je ona i mnogo lošija vremena. Ideja sveučilišta preživjela je i komuniste i naciste, a preživjet će i neoliberalizam. Ideja znanosti i ideja prosvjetiteljstva jednostavno je odveć snažna. Ali sad svakako jest u krizi. Treba pokušati malo razmekšati nametnutu strukturu Bolonje i ne odustajati od uvjerenja da nije svaki studij podložan kvantitativnim normama. I sam se borim s rektorom svoga sveučilišta da mu objasnim kako jednostavno nije unaravi filozofije da se pokuša u što kraćem roku završiti studij.

Za kraj molim Vas samo objasnite što je to društvo znanja u kojemu se danas navodno nalazimo?

Društvo znanja nalaže da razum, racionalnost, tumačenje, znanost, znanje i obrazovanje u društvu budu presudan čimbenik. Ono što se danas razumije pod društvom znanja nema mnogo zajedničkoga s tom idejom. Sad se podrazumijeva da će se znanje proizvoditi, mjeriti i da će se njime upravljati, da je znanje resurs koji treba iskoristiti.

(preuzeto iz Vijenca br 392)

žment kvalitete, zatim netko kaže menadžment promjena, pa svi pak rade menadžment promjena, onda dođe leadership, pa se svi usredotoče na leadership... To možda funkcionira za poduzeća na tržištu, no obrazovne institucije trebaju stabilnost, kontinuitet i, ponajprije, čvrste okvire unutar kojih se kreću. Ne može se mobilnost ili fleksibilnost svake godine nanovo propisati. A kada se razmišlja ekonomski, razmišlja se samo o količini. Samo u brojevima, samo u listama, samo u rangiranjima. Kakvoću više i ne zapažamo. Fetišizam brojeva, fiksacija na iznose i rang-liste, vodi tomu da čim neki broj neodgovara idealnomu, moramo sve reformirati dok se ne dobije broj koji bismo rado imali.

Može li se uopće znanje i obrazovanje prikazati brojkama?

Jasno da može. Teškoća nastaje tek kada se brojevi previse cijene. Može se ustvrditi koliko neki znanstvenik članaka objavljuje, no to je samo jedan od mnogih indikatora. Kada se on uzima kao jedan i jedini, to je pogubno. Koliko studenata završi neki fakultet, ili neki smjer, i to jest indikator kakvoće fakulteta, no ako je to jedini indikator, to je pogubno.

Što je onda sporno?

U toj igrariji s brojevima uznemiruje me njihov apsolutizam. To da se ti brojevi uzimaju kao jedino mjerilo i da se njima baš sve mora prikazivati. To u znanosti jednostavno ne ide.

Kako je došlo do ludila s broje-

vima? Primjerice, opsjednutost rezultatima testa Pisa...

I Bolonja i Pisa (PISA, Programme for International Student Assessment) čisto su političke odluke. Odluke europskog ministra obrazovanja. Postoji trend unutar politike same, ali i unutar društveno-znanstvenoga svijeta, da se samo empirijski podaci stvaraju i obrađuju. To je za neko područje smisleno, za drugo pogubno. Za filozofske je znanosti, primjerice, pogubno. Ne smatram da je Pisa uistinu sposobna izmjeriti usporedne razine obrazovanja i bojim se da bi sav naš trud mogao biti usmjeren isključivo tomu je li zemlja dobro prošla na Pisi i jesu li sveučilišta dobro plasirana na rang-listama. Kada vlada propisuje isključivo kvantitativno formulirane ciljeve, oni vode znanosti lišenoj duha. A ništa za znanost nije kobnije no kada se iz nje ukloni radoznalost i želja za istraživanjem.

Kakvu bi ulogu obrazovanje trebalo imati u životu čovjeka?

Obrazovanje je temeljna čovjekova aktivnost poput razmišljanja i kritiziranja, poput znatiželje. Obrazovanjem se razvija čovjekova svijest o samom sebi, čovjekov suverenitet. Ali ne obrazovanjem okrenutim jednom jedinom cilju. Znanje bi trebalo biti skup svih informacija svijeta pomoću kojih se prosuđuje o svijetu. Tu pripadaju znanje povijesti, politike, znanje o raznolikosti kultura i jezika, znanje o raznolikosti religija. To je ono što ja nazivam obra-

naše teme

'Bolonja' i konačni pa vlast tržišta

PIŠE:

OZREN ŽUNEC*

Nema dvojbe da promjene koje je "bolonja" izazvala u visokom obrazovanju u Hrvatskoj predstavljaju korjenito odstupanje od dosadašnjih načela na kojima se organiziralo i izvodilo visokoškolsko obrazovanje. To vrijedi ne samo u odnosu na prethodnu paradigmu (humboldtovskog) sveučilišta, gdje je povezanost nastave, znanstvenog istraživanja i uključenosti struke u razumijevanje cjeline zbiljanja i svijeta bila nosiva ideja, nego i u odnosu na društveni položaj visokog obrazovanja koje je, u različitim epohama na različite načine, oduvijek bilo izdvojeno iz tržišnog i radnog svijeta ostatka društva, iako bi se moglo zaključivati drugačije s obzirom na to da utemeljenje prvih sveučilišta i iznalaženje kredita kao jednog od ključnih načina kapitalističke organizacije proizvodnje i strukture vremena u zapadnoj civilizaciji historijski koincidiraju.

Ako sada želimo promisliti o tim promjenama, i zapitati se o tome što se dogodilo, zašto i s kojim ciljem, onda se ponajprije valja osvjestiti o tome da su zahtjevi za reformom koja je "bolonjom" konačno ostvarena, zapravo stari, više puta ponavljani i da dolaze s različitih, često nespojivih polazišta i svjetonazora.

Sveučilište kao proturječne nespojivih zadaća i očekivanja

Prije devedesetak godina tako je Max Scheler, čija se pripadnost europskoj humanističkoj i filozofijskoj tradiciji ne može osporavati, u jednom svom radu iz 1921. godine, naslovljenom "Sveučilište i visoka narodna škola", zauzeo negativan stav prema organizaciji i postavljenim zadacima tadašnjih njemačkih sveučilišta. Prepoznajući postojeće stanje kao posljedicu nastojanja Fichtea, braće Humboldt, Schleiermachers i drugih, Scheler je postojeće sveučilište vidio kao proturječje heterogenih i nepojivih zadatak i očekivanja. Prvo u fundamentalno od tih proturječja je da sveučilište i nije universitas, nego tek slučajni zbir stručnih škola koje ipak ne žele biti tek stručne škole, nego, posvećujući se velikim dijelom znanosti i istraživanju, nastoje biti odgajalište za istraživače, odnosno, kako Scheler kaže, "stručna škola s nečistom savješću". Profesori se tu osjećaju u prvom redu kao istraživači, pa, budući da im nedostaje kontakt s realnim svijetom struke, ne njeguju "za profesionalno

Visoko obrazovanje je prepoznato kao još jedno do sada zapostavljeno područje na kojem poduzetništvo može investirati i profitirati, tako da je smisao 'bolonje' zapravo u prepariranju univerziteta za njegovu tržišnu eksploataciju

obrazovanje tako važnu podešenost karaktera, volje i srca u pogledu specifične profesije”, pa sa sveučilišta odlaze “mali učenjaci bez kontakta sa svijetom i prazni intelektualisti kojima neprobavljeno i u profesiji neprimjenjivo znanje samo klepeće u trbuhu”. No, proturječenje ne postoji samo između istraživanja i poduke za profesiju, nego i između obojega toga, s jedne, te “općeg duhovnog obrazovanja kao i formiranja osobe” kroz filozofiju, povijest, religiju, pjesništvo, povijest umjetnosti, s druge strane, a što su Wilhelm von Humboldt, Fichte i ostali postavili kao prvu točku svoje reforme univerziteta. To je, drži Scheler, ispočetka omogućavalo zadržavanje širine pogleda i shvaćanje cjeline te štitilo od strukovne uskoće i ograničenosti, omogućavajući da smisao i etos svake profesije budu otvoreni spram cjeline narodnog i državnog života. No, tijekom XIX. stoljeća ovo se silom okolnosti pretvorilo u suprotnost pa budući da je i univerzitetska filozofija postala samo tek jednom od struka, univerzitet nije mogao više djelovati na njemačko duhovno obrazovanje. Za razliku od engleskih sveučilišta – s aspekta “bolonjinog” preferiranja anglosaksonskog sustava ova je usporedba osobito indikativna – na kojima se studenti prve dvije godine posvećuju općim obrazovnim ciljevima, a tek se onda opredjeljuju za određenu struku, njemačko sveučilište u pravilu odmah počinje sa stručnim obrazovanjem, pa onda nejasna paralela općeg i

stručnog obrazovanja dovodi do toga da student koji "odmah bira struku kako bi što prije došao do kruha i posla, vidi opće obrazovanje kao nebitnu 'napomenu' uz svoje stručno i profesionalno obrazovanje". Sličnoj kritici podvrgava Scheler onda i neke druge uočene proturječnosti zadaća i ciljeva univerziteta te daje svoj prijedlog da se razne zadaće koje su do sada bile koncentrirane u univerzitetu podijele na pet različitih tipova institucija. Pri tome bi "dosadašnji univerzitet trebalo postepeno preurediti u zavod u kojem bi svjesno prevladavalo stručno i profesionalno školovanje", dočim bi za istraživačke svrhe trebalo utemeljiti nove znanstvene institute, kao i stvoriti posebne zavode za velike "duhovne sinteze", zatim za obrazovanje odraslih i akademije za javna i politička pitanja suvremenosti. Ne ulazeći dalje u podrobnosti i motive ovih Schelerovih prijedloga i ideja, valja reći da je dio toga, osobito onaj koji se tiče razdvajanja istraživanja, stručno-profesionalnog i općeg obrazovanja, ostvaren upravo u reformi kojoj smo svjedoci tek danas, točno 200 godina od početka rada Berlinskog sveučilišta koje danas nosi ime braće Humboldt.

Jugoslavenska socijalistička 'bolonja'

Valja osvijestiti da su zahtjevi za reformom koja je "bolonjom" konačno ostvarena, zapravo stari, više puta ponavljani i da dolaze s različitih, često nespojivih polazišta i svjetonazora.

Iz posve drugog povijesnog, društvenog i političkog konteksta razvio se još jedan zahtjev za reformom sličnoj "bolonji". Godine 1957. Savezna skupština i Savezno izvršno vijeće tadašnje socijalističke Jugoslavije formirali su Zajedničku komisiju koja je trebala proučiti stanje i probleme visokog i višeg školstva i predložiti njegovu novu organizaciju. Nakon dvije godina rada, Komisija je dala svoje prijedloge koje je Izvršno vijeće prihvatilo i Skupštini podastroj odgovarajuće zaključke o namjeravanom sadržaju reforme.

Argumentacija za reformu izvodila se iz uvida u “kadrovske” potrebe proizišle iz postavljenih društveno-ekonomskih zadaća, specifičnih za to vrijeme:

“Velika potreba u kadrovima raznih profila i stupnja stručnosti iziskuje da pri rješavanju ovog pitanja vodimo računa o potrebama društvene zajednice i da u skladu s tim potrebama radnu snagu pravilnije koristimo i izvršimo racionalniju podjelu poslova u okviru visokokvalificiranih kadrova raznog nivoa stručnosti. Mi moramo, u prvom redu, pripremati kadrove sposobne za izvršavanje onih zadaća koje pred njima stoje u privredi, odnosno u pojedinim službama. Prihvatanje ovakvog stava ni u kojem slučaju ne znači orijentaciju na snižavanje kvalitete fakultet-
ski obrazovanih kadrova, niti zapostavljanje brige o spremnosti znanstvenih kadrova. Naprotiv, usvajanjem ovakvog stava želi se u prvom redu osigurati podizanje razine kadrova koji po završenom fakultetu odlaze u proizvodnju, što će, s jedne strane, zahtijevati raste-
ćenje opće redovne nastave na našim fakultetima od nepotrebnog dosadašnjeg jako naglašenog historijskog pristupa i enciklopedijskog upoznavanja detalja iz pojedinih znanstvenih disciplina, a s druge strane, unošenje u daleko većoj mjeri suvremenih znanstvenih dostignuća potrebnih tim kadrovima za uspješan rad u proizvodnji.”

Nadideologijski projekt

Motiv reforme je jasan. Nikakvi ideologijski projekti, pa čak ni nikakvi pedagoški ideali, ne diktiraju reformu, nego je socijalistička industrijalizacija, koja je već bila u punom zamahu, nalogala brzo i masovno stvaranje novih "kadrova" spremnih da se uključe u neposrednu materijalnu proizvodnju. Povećavanje broja fakulteta i visokih škola te broja upisanih studenata nije bilo dovoljno, jer se pokazalo da povećanje broja upisanih studenata ne prati i adekvatan rast broja diplomiranih, a i studiranje je trajalo sve duže. Kako, dakle, mjere za ekstenziju mreže fakulteta i povećanja broja studenata nisu same po sebi dale željene rezultate, odlučeno je da se zahvati i u samu strukturu studija, pri čemu su neke mjere, kao što je smanjenje opsega gradiva, osobito "historijskog" i "enciklopedijskog" sadržaja, te povećanje tehnoloških znanja, već spomenuto. Usto, reforma je predviđala skraćivanje

vanje svih studija na najviše četiri godine, a kako bi se gotovi "kadrovi" mogli dobiti što prije, bilo je predviđeno da se fakultetski studij "fleksibilizira" i podijeli na dvije etape, s "izlazošću" nakon prve:

“Mi moramo stvoriti jedan elastičan sustav viših stručnih škola i visokih škola i preorijentirati fakultete koji sada daju samo jednu vrstu stručnjaka, na obrazovanje stručnjaka raznih profila i različitih stupnjeva stručnosti. Novi sustav višeg obrazovanja koji bi se na-dovezivao na sistem srednjih škola odvijao bi se svugdje gdje je to moguće u više etapa, te bi se u skladu s njima organizirala nastava na fakultetima. Studiji na prvoj etapi davale bi završno obrazovanje koje danas daju, na primjer, više stručne škole. Studenti koji nju završe odlazili bi na razne dužnosti na radna mjesta za koja se traže stručnjaci specijalisti s višom

“
Tri projekta
reforme
univerziteta
–Schelerov,
komunistička
protobolonja
i današnja,
„prava“ bolonja
– kao da
smjeraju istom
društvu u kojem
su praktičke
potrebe, političke
ili gospodarske,
na prvom mjestu.

stručnom spremom (...), kao što su viši tehničari, pogonski inženjeri i slično. Jedan dio ovih kadrova, koji imaju smisla i sposobnosti da prate nastavu na višem stupnju, mogao bi (...) produžiti školovanje u drugoj etapi, u rang u današnje fakultetske spreme.”

Ovi "stavovi za reorganizaciju univerziteta" trebali su "regulirati i usmjeriti dosadašnji stihijski razvoj visokih škola do kojeg je došlo uglavnom kako zbog zahtjeva privrede i pojedinih društvenih službi za brzim dobivanjem visokokvalificiranih kadrova, tako i zbog nespremnosti fakulteta da se u okviru njihovih zadaća spremaju za kraće vrijeme kadrovi potrebni za neposredan rad u privredi". Tvorcima

reforme bilo je jasno da će biti potrebno promijeniti nastavne planove i reorganizirati nastavu na sveučilištu, osobito stoga što je bila planirana i "inverzija studija" koja je predviđala da se u prvoj etapi "odrađuju praktični predmeti primijenjene discipline" budući da "u okviru nastave na svakoj etapi studenti trebaju steći potpuno zaokruženo znanje koje im je potrebno kao praktičarima koji neposredno odlaze u privredu i društvene službe". Orijentacija na mogućnost ranog, odnosno brzog izlaska iz studija uz njegovo cijepanje na dva dijela, od kojih bi prvi davao stručno-praktično obrazovanje, ali zapravo sveučilišnom nastavom neaficirane studente, odnosno uključivanje višeg školstva u sveučilišno kao njegove prve etape, čini ovu reformu nekom vrstom komunističke "protobolonje" koja je onoj pravoj, kapitalističkoj, prethodila gotovo pola stoljeća.

Pretvaranje sveučilišta u poduzetničke i gospodarske subjekte

Da obrazovanje mora biti koncipirano tako da se i univerzitet primjeri stvarnim i aktualnim potrebama, posve je prirodno, jer obrazovanje nije stvaranje ljudi kakvi bi trebali obitavati u onostranosti ili vječnosti, nego se obrazovanje, premda uvijek želi u pojedincu ostvariti neki pedagoški ideal, neku ideju čovječstva i slično, uvijek mora prilagoditi nekom eksternom poretku koji postoji u konkretnoj civilizaciji i posebnom društvu s određenim vrednotama i normama, zasebnom kulturom, naročito socijalnom strukturom, tehničkim razvojem i drugim posebnostima. No, neobično je da sva tri spomenuta projekta reforme univerziteta – onaj Schelerov, zatim komunistička “protobolonja”, kao i naša današnja, “prava” “bolonja” – kao da smjeraju istom društvu, onome u kojem su praktičke potrebe, bile one političke ili gospodarske, na prvom mjestu. Samo tako može se, naime, objasniti kako to da svi ti projekti, premda potječu iz različitih vremena i oprečnih društvenopolitičkih prilika, uvijek iznova upozoravaju na preveliku dozu “historijskog”, “enciklopedijskog”, “humanističkog”, “klasičnog”, “znanstvenog” i inog sličnog sadržaja te potrebu njegova ograničavanja u korist stručne poduke i izobrazbe za jasno određena zanimanja kojima čak, u Schelerovu projektu, treba prilagoditi i “karakter, volju i srce” čovjeka. Čini se kao da se uvijek radi o zapravo jednoj te istoj re-

ad univerziteta pod

Sa www.slobodnifilozofski.com prenosimo prvi dio kritičke analize bolonjske reforme Ozrena Žuneca, profesora sociologije zagrebačkog FF-a, koja je pod naslovom “Obrazovanje i cjelina događanja” prvi put izložena na skupu „Čemu obrazovanje i komu je ono potrebno?” Matice hrvatske 2010., a potom pod nazivom „Sveučilište i cjelina događanja” objavljena u Barbarić, Damir (ur.) (2011.) Čemu obrazovanje. Razmatranja o budućnosti sveučilišta. Zagreb, MH, i Trećem programu HR 77/2011.

formi univerziteta koja se poduzima s vremena na vrijeme, doduše u posve različitim društveno-političkim kontekstima, ali uvijek s istim ili sličnim zahtjevima.

“Bolonja” i nije reforma sveučilišta, odnosno promjena njegove obrazovne, civilizacijske, nacionalne ili bilo koje druge misije koju bi sveučilište qua sveučilište moglo imati, nego uključivanje europskih sveučilišta u globalni i europski gospodarski prostor i njihovo pretvaranje u poduzetničke i gospodarske subjekte koji ne egzistiraju u društvu, nego primarno na tržištu

Akademski zajednica ‘šaptom pade’

No, sve ako se temeljem ograničenog i letimičnog pregleda tri reformska projekta i ne može s punim pravom zaključiti o istosti svih reformi, jedna druga okolnost ne može promaknuti: da od svih spomenutih reformskih planova nije uspjela, odnosno nije provedena, nijedna osim ove posljednje, “naše” “bolonje”. To utoliko više čudi što su komunističke vlasti raspolagale svim mogućim centralizirano upravljanim polugama vlasti i moći da ostvare bilo koji od

svojih planova – od Partije i njezinih organizacija na fakultetima, preko jednostranačkih predstavničkih tijela te niza transmisijских organizacija kao što su Omladina, Savez studenata, Socijalistički savez, Sindikat i drugo, pa sve do organa represije s vrlo širokim ovlastima. Sve je to moglo biti – a možda je i bilo – upregnuto u provedbu reforme univerziteta po zamislima centralnih organa vlasti, ali rezultata nije bilo. Štoviše, kad je sredinom sedamdesetih godina Partija odlučila da na sve fakultete oktroira marksističke predmete kao dio općih osnova, pokušavajući nastavu ideologizirati u vlastitu interesu, fakulteti su različitim manevrima, pa i sabotazama, to pretvorili u priliku da se ojača humanističko i opće obrazovanje studenata, pa je ova “reforma” ne samo propala, nego dovela do rezultata suprotnih onima koje se željelo postići.

Najzanimljivije pitanje povezano s aktualnom reformom sveučilišta stoga se primarno ne odnosi toliko na njezin sadržaj, koliko na samu činjenicu da je ostvarena, odnosno provedena, i to kao prva ozbiljnija i sveobuhvatna reforma visokog obrazovanja koja je u bitnome

promijenila organizaciju i sadržaj studija, a što nije uspjelo nijednoj drugoj ranijoj reformi. To čudi utoliko više što takve reforme nisu uspjele ni u totalitarnim režimima koji su se morali zadovoljiti time da podvrgavanje univerziteta svojem političkom poretku i svojim ide-

“

Najviše čudi da je bolonja, barem u Hrvatskoj, sprovedena uglavnom bez rasprava i bez ikakvog otpora, odnosno prešutnim pristajanjem većine akademske zajednice

ologijskim potrebama svedu na razmjerno ograničene kadrovske intervencije, odnosno otpuštanja pojedinih profesora, uz što je, eventualno pored palje-

nja koje desetine tisuća knjiga, išla donekle usmjeravana upisna politika i daljinska politička kontrola. A najviše čudi da je “bolonja”, barem u Hrvatskoj, provedena uglavnom bez rasprava i bez ikakvog otpora, odnosno prešutnim pristajanjem većine akademske zajednice, i to u kontekstu društva čije političke institucije navodno jamče slobodu izražavanja, demokratsko odlučivanje, akademske slobode, autonomiju sveučilišta i slično. Kako to da je reforma, za koju se znalo da će dovesti do posljedica od kojih će neke izravno izmijeniti narav akademije i praktički onesposobiti sveučilište u zadaći smislenog visokog obrazovanja, a koja je po sadržaju i zahvatu bila ista ili vrlo slična nekim drugim reformama koje se nije uspjelo realizirati ni u autoritarnim i totalitarnim režimima, uspjela tek nakon “demokratske tranzicije” političkog sustava i društva?

Odgovor koji ćemo ovdje ponuditi je jednostavan: ova reforma se ne sastoji u nekom manjem ili većem prilagodbama sveučilišta društvenim praktičnim potrebama ili proizvodnji, nego u tome da se dominantni način društvene proizvodnje učini načinom odvijanja

koje obrazovnog procesa.

Jezgra ideje univerziteta - autonomija

Da bismo objasnili o čemu je riječ, vrijedi se načas spomenuti poznate okolnosti da su sveučilišta, otkako postoje, imala određenu autonomiju, ali da ona nije uključivala samo neovisnost od svih vlasti, svjetovnih i crkvenih, nacionalnih i lokalnih, nego i od načina na koji je društvo inače funkcioniralo. I danas se smatra da jezgra ideje univerziteta čini upravo ta autonomija te se samo sljedom toga drži da je Bolonjsko sveučilište iz 1088. godine prvo sveučilište, a da to nisu mnogo ranije uspostavljena središta najvišeg obrazovanja koja su mogla dodjeljivati učena zvanja, ali nisu imala autonomiju u odnosu na vlasti (spomenuti možemo arapske, indijske, kineske i druge najviše škole, uključivo carigradski Pandidakterion iz 425. godine). Kao primjer ne moramo navoditi samo predo dobro poznati Privilegium Scholasticum ili Authentica Habita Fridrika I. Barbarosse iz 1158. godine, kojim su bolonjski studenti dobili zaštitu i posebne privilegije, jer je i u pola milenija kasnijoj povelji cara

Leopolda I., kojom je i naš mali gradić Zagreb 1669. godine dobio sveučilište, odnosno akademiju, bilo propisano da profesori i studenti nisu podložni svjetovnim sudovima ni u građanskim ni u kaznenim stvarima te je izričkom bilo priprećeno da “ako se koji učenik ili akademikar zateče baš na djelu u zločinu, naređujemo i zapovijedamo da se ima što prije predati akademskoj vlasti (magistratu academico)”. Kad se malo dalje u povelji navodi da se akademija ima i smije služiti svim “pojedinih povlasticama, nepovredivostima, izuzetnostima, počastima, prerogativima, oblastima, pravima, dozvolama, milostima”, onda to nije tek manifestacija rokokouredskog stila imperijalne kancelarije, nego pozivanje na dugu i bitnu tradiciju koja sveučilište čini sveučilištem. Ova politička autonomija dopratila je sveučilište do naših dana.

* Zbog ograničenog smo prostora ispuštili uvodni dio teksta o autorskim iskušenjima i rezime promjena što ih je donijela Bolonja. Iz istih razloga ne donosimo ni fusnote. Drugi dio teksta pod naslovom ‘Autonomija ili komercijalizacija’ donosimo u narednom broju. Integralni je tekst dostupan na <http://www.slobodnifilozofski.com/2012/12/ozren-zunec-sveuciliste-i-cjelina.html>

naše teme

Koliko anđela može plesati na vrhu igle?

Vlastitim samoomalovažavanjem - a ovdje je riječ o društveno-humanističkim znanostima - širom se otvaraju vrata znanstvenoj i intelektualnoj, pa i jezičnoj kolonizaciji Hrvatske

MINI
BIOGRAFIJA

Vjeran Katunarić, profesor sociologije Sveučilišta u Zadru i u Zagrebu, gostovao je na sveučilištima SAD-a i Švedske, bio je ekspert, izjavitelj i konzultant Vijeća Europe za kulturnu politiku, a u Hrvatskoj je vodio projekte 'Izvjestaj o kulturnoj politici RH' i 'Strategija kulturnog razvitka RH'.

Glavni Katunarićevi teorijski doprinosi jesu unapređenje socioloških spoznaja o rodnom odnosima u društvu (knjiga Ženski eros i civilizacija smrti, 2. izdanje 2009.), o ulozi kulture u razvoju društva

(Lica kulture, 2007), o strukturi i evoluciji društava, posebno modernih (Dijalektika i sociologija 1986., Dioba društva 1988., Bogovi, elite, narodi te Labirint evolucije 1994., Putovi modernih društava, Izazov historijske sociologije 2012.), o nacionalnom identitetu i nacionalizmu (Sporna zajednica 2003.).

Od empirijskoistraživačkih doprinosa ističu se istraživanja migracija (knjiga The Socio-Economic Position of Migrant Workers in Receiving Countries iz 1976.,

Vanjske migracije i promjene u porodici iz 1978.), kulturnog pluralizma i interkulturalizma (zbornik Multicultural Reality and Perspectives in Croatia) te etničkih odnosa s posebnim naglaskom na suvremeno hrvatsko društvo u brojnim člancima.

Nosilac je Ordена Danice s likom Marka Marulića za zasluge u kulturi, godišnje nagrade za znanost MZOŠ-a te priznanja „Rudi Supek“ za iznimno značajna postignuća, uspjehe i zasluge u razvoju sociologije i Hrvatskog sociološkog društva.

Piše:

VJERAN KATUNARIĆ

Znanstveni odgovor na poznato skolastičko pitanje iz naslova glasio bi: vrlo malo. Naravno, „anđeli“ bi bili vrhunski znanstvenici, a njihovi slavni preteče, poput Darwina ili Newtona, „bogovi“ (znanstveni vrh nije zašiljen kao igla nego izgleda kao visoravan na Olimpu). Nastavimo li razmišljati po toj analogiji, mogli bismo doći do sljedećih zaključaka. Ni u teologiji s Bogom/bogovima, anđelima i ljudima sva bića ne mogu postojati jedni bez drugih, niti u znanosti može biti najuspješnijih bez manje uspješnih i tako dalje do dna piramide. Ta je činjenica najvažnija što se tiče sustava znanosti i vrednovanja znanosti, uključujući njeno javno financiranje. Prije dvadesetak godina jedan mi je švedski sociolog pokazivao grafikone citiranosti sociologa iz Švedske i ustanovio da ih po tom mjerilu samo 2 posto pripada međunarodnoj sociološkoj eliti, a ostali spadaju u nacionalnu „piramidu“.

Otvaranje vrata kolonizaciji Hrvatske

Takav je omjer otprilike bio i u većini drugih zemalja na sličnom stupnju razvijenosti, gospodarske i znanstvene.

Međutim, zaključak švedskog kolege bio je koliko logički toliko i egzistencijalno nužan, a to je da se do svjetske znanstvene elite ne može doći bez nacionalnih baza kao rezervoara znanstvene kvalitete, iz kojih se natjecanjem i selekcijom kroz (nacionalni) obrazovni i znanstveni sustav regrutiraju elite.

Takav zaključak mogao bi u načelu ići u prilog i jednoj i drugoj strani u današnjoj polemici oko znanstvene politike u Hrvatskoj, ali uz određene uvjete. Pokušat ću objasniti o kakvim se uvjetima radi te da njihovim neu-

“

Do svjetske znanstvene elite ne može se doći bez nacionalnih baza kao rezervoara znanstvene kvalitete, iz kojih se natjecanjem i selekcijom kroz (nacionalni) obrazovni i znanstveni sustav regrutiraju elite

važavanjem i vlastitim samoomalovažavanjem, a ovdje će biti riječi o društveno-humanističkim znanostima, širom otvaraju vrata znanstvenoj i intelektualnoj, pa i jezičnoj kolonizaciji Hrvatske. U potonjem smislu, veliki je pritisak da se znanstvena djela, u većem dijelu tih znanosti, objavljena na hrvatskom jeziku omalovaže u odnosu na druge jezike, ponajprije engleski. Podsjetimo se: u srednjem vijeku među (relativno rijetkim) obrazovanim ljudima smatralo se da se istina, a tim putem i Božje poruke, objavljuju na latinskom jeziku, dočim u Bibliji Bog govori starožidovski, odnosno aramejski. Danas nemalo znanstvenika tako visok status pripisuje engleskom jeziku ili u najnovijoj varijanti prijedloga novog zakona o znanosti u Hrvatskoj takozvanim međunarodnim jezicima. Prevedemo li to na geokulturne koordinate, radi se o jezicima bivših carstava koji danas različite narode koje su u kolonijalnoj prošlosti zaposjedali komunikativno povezuju „kvadrofonijom“ (anglo-, franko-, hispano- i germanskom).

Epistemološka hegemonija

Po uzoru na jezično-kulturnu hegemoniju, u društveno-humanističkoj oblasti u Hrvatskoj, kao i nizu dru-

gih zemalja na periferiji (slovenska znanstvena politika u tom je pogledu ispred hrvatske) primjenjuju se kriteriji epistemološke hegemonije. Ona se sastoji iz dva elementa. Prvi je učestalost citiranja znanstvenika kao autora radova. Drugi element daje prednost jednoj znanstvenoj orijentaciji (pozitivističkoj) u odnosu na druge.

Podimo od prvog, od učestalosti citiranja. Taj kriterij nije toliko problematičan koliko činjenica da je vezan za spomenuti jezični kriterij. Premda sve više raste pritisak iz neanglosaksonskih zemalja (ovdje uzimam u obzir stanje u sociologiji), ponajprije iz španjolskog govornog područja, za podjednakim tretmanom znanstvenih radova na drugim jezicima, mali su izgledi da hrvatski jezik, koji spada u male jezike po komunikacijskom doseg, bude podjednako priznat kao jezik društvene znanosti i dijela humanističkih znanosti. No, koji supstancijalni razlog postoji, pored kvantifikacije, koji očigledno daje prednost velikim nad malima kao prema imperijalističkom nacrtu, da se, na primjer, na hrvatskom jeziku ne pojave podjednako značajna djela iz društveno-humanističkih znanosti? Prigovor koji se od zagovornika tekuće znanstvene politike može čuti glasi da kod nas nema dovolj-

“

Pored pozitivističkih, korisno je primjenjivati i mjerila koja proizlaze iz drugih orijentacija, od kritičke do hermeneutičke

no pouzdanih recenzija. To je vjerojatno točno za neke slučajeve, ali nipošto za sve, pa je prigovor doista uvredljiv. Dat ću dva primjera. Nedavno sam u časopisu Revija za sociologiju kritički recenzirao najnoviju knjigu jednog našeg sociologa, objavljenu na hrvatskom, koji ima relativno malu citiranost u bazi Web of Science (WoS). Međutim, došao sam do zaključka da u toj knjizi njegova analiza odnosa između znanosti i ideologije po svestranosti i istančanosti argumentacije nema premca u svijetu (ni među vodećim autorima na tu temu, od Karla Mannheima do Jürgena Habermasa).

Ujedno sam pozvao – ako to nije bilo jasno, pozivam i ovim putem (koleg/ic/e znanju o kojem se autoru radi) – da se taj zaključak, ako nisam u pravu, primjerenim argumen-

tima ospori. Slično mogu reći za knjigu jednog našeg filozofa, koji također ne stoji sjajno u međunarodnim citatološkim bazama, a koju sam također recenzirao na stranici istog časopisa. On iz različitih rakursa, uključujući sociološke, analizira „hrvatsku ideologiju“ na taj način što pomno raščlanjuje što sve znači ideologem „Imamo Hrvatsku“. Nije mi poznato da je itko u svijetu toliko svestrano i argumentacijski uvjerljivo, prije svega među postmodernistički orijentiranim autorima (i autor spomenute knjige dijeli takvu orijentaciju), od Rogersa Brubakera do Slavoj Žižeka, raščlanio hrvatsku nacionalnu ideologiju.

Nomotetske i ideografske znanosti

Naravno, većina djela u nas nema takve kvalitete, ali to je u ovom slučaju manje važno. Važnije je, ali i više zabrinjava, to što se u tekućoj znanstvenoj politici u Hrvatskoj nastoji nametnuti zakonska norma (novi zakon o znanosti krenuo je u saborsku proceduru bez javne rasprave) po kojoj se knjige na hrvatskom jeziku skoro tretiraju kao bezvrijedne. Sudeći prema znanstvenoj situaciji u Sloveniji, koja je i u tome desetak godina ispred Hrvatske (ne plediram za oponašanje Slovenije ni ikoje druge

nacionalne znanstvene zajednice!), vjerojatno će znanstvena politika u Hrvatskoj napraviti sličan kompromis kao što je slovenski i zaštititi od strogo selektivnih citatoloških kriterija jedan broj humanističkih znanstvenih disciplina: vjerojatno hrvatski jezik i književnost, arheologiju i neke druge discipline ili njihove dijelove koje se bave isključivo nacionalnom kulturnom baštinom. Rez je, dakle, napravljen između, da upotrijebim termine iz Njemačke u 19. stoljeću (doba „borbe oko metode“), nomotetskih i ideografskih znanosti. Prema toj podjeli, prve znanosti, u pravilu prirodne, otkrivaju zakonitosti (u prirodi), a druge samo opisuju stvarnost kao pojedinačne jedinstvene slučajeve. Danas to znači da je na pomolu sporazum, sličan onome u gospodarstvu, ali uzet ćemo primjer područja bliže znanosti a to je kultura. Političkom se odlukom neke kulturne djelatnosti prepuštaju sudbini na tržištu, a druge država štiti kao vrijedno i trajno (kulturno) dobro. Na primjer, hrvatska država vjerojatno neće ukinuti HNK-ove. S druge strane, neće osigurati prihode, na primjer, umjetnicima koji ne mogu naći posla na tržištu. Što bi u znanosti odgovaralo statusu HNK-ova ili Zagrebačke filharmonije, na primjer? Za sada su pod zaštitom države, kao praktično jedinog financijera javne sfere znanosti i visokog obrazovanja, sveučilišta, odnosno fakulteti, i većina instituta. Međutim, glavni pritisak na hrvatsku znanost iz inozemstva i iznutra, od strane MZOS-a, ide u smjeru sve većih restrikcija. Vjerojatno

će se za koju godinu, korak po korak, zatražiti zatvaranje većih dijelova ili čitavih fakulteta i instituta. Jer, proglašavanje neodrživosti znanstvenika i sveučilišnih nastavnika prema citatološkim kriterijima istovrsno je proglašenju poduzeća u gospodarstvu nerentabilnim zbog tržišne konkurencije, iza čega slijedi bankrot.

Proizvodnja dijelova umjesto auta

Što će se smatrati nekonkurentnim i balastom u znanosti može se iščitati iz dobro poznatih razlikovanja između „znanstvenih“ i „neznanstvenih“ orijentacija u sociologiji i drugim društvenim znanostima, koja proizlaze iz pozitivističke orijentacije u društvenoj znanosti. Njoj u gospodarstvu odgovara doktrina neoliberalizma: vrijedno je samo ono što se može (dobro) prodati. I praktične posljedice vladajuće orijentacije u znanosti i znanstvenoj politici usko su povezane s onima u gospodarstvu. Praktično, vjeruje se i tako se vladajući akteri ponašaju da u zemlji ne postoje „znanstvena središta“, nego samo lokalni distributeri znanja, znanstveni uvoznici, od sveučilišta do instituta. Ako nešto proizvode, to je sirovina ili poluproizvod u vidu empirizma: beskrajnog nizanja kvantitativnih analiza o nekoj lokalnoj (društvenoj) pojavi (od istraživanja političkih orijentacija građana do stopa nezaposlenosti i siromaštva). Takva se analiza obavezno uklapa u teorijske okvire izrađene u „znanstvenim središtima“ u svijetu. Slikovito rečeno, ovdje se proizvode dijelovi za automobile, a ne cijeli automobili.

“

Proglašavanje neodrživosti znanstvenika i sveučilišnih nastavnika prema citatološkim kriterijima istovrsno je proglašenju poduzeća u gospodarstvu nerentabilnim zbog tržišne konkurencije

Paradoks je u tome da nitko iz znanstvenih teorijskih središta u svijetu nije periferiji pružio argumente u prilog njenog razvitka, bilo na crti tržišne konkurencije i stranih ulaganja bilo na crti nekog alternativnog puta razvitka. Nepostojanje vizije alternativnog puta razvitka (znanosti i gospodarstva) pada na dušu zapadnih postkolonijalnih teoretičara od kojih ni jedan / ni jedna, baš kao što ni zagovornici neoliberalizma i znanstvenog pozitivizma, ne pružaju argumente u tom smislu. Potonji samo ponavljaju jednu te istu laž da će se nedostaci tržišne konkurencije ukloniti s još više tržišne konkurencije, rast nezaposlenosti zbog privatizacije poduzeća daljnjom privatizacijom, da će se propale banke spasiti upumpavanjem novca iz državnih blagajna itd.. Postkolonijal-

ni teoretičari, pak, o razvoju jedva da nešto govore.

Algoritam vladajuće doktrine

Korijen tog bezumlja u znanosti, gospodarstvu i ostalim područjima proizlazi iz interesa vladajućih elita za vječnom samoreprodukcijom, obogotvorenjem najjačih, ali i ponižavanjem i dehumanizacijom ostalih, zapravo uništenjem ljudi. Za razliku od povijesnih elita, feudalnih ili robovlasničkih, današnje elite pokazuju napadnu nezainteresiranost za sudbinu ostalih ljudi i otvoreno ih preziru (kao i svoju zemlju – podsjetimo se nedavne izjave jednog hrvatskog ministra da u Hrvatsku ne treba ulagati, a drugog ministra da se radi o zemlji, Hrvatskoj, koja izgleda baš kao „smeće“). Stare elite nisu, doduše, poštovalе dostojanstvo robova i kmetova, ali su ih morali održavati na životu jer su im bili (radno) korisni.

Današnje elite to ne drže, korisnima smatraju samo visoke tehnologije i relativno malen broj opslužujućih radnika. I treba im, dakako, znanost, tj. ona vrsta refleksije koja će opravdati takvu formaciju i obezvređivanje ljudskog rada, a vjerojatno i ljudske egzistencije. U tom pogledu, kritičari neoliberalizma koji tvrde da je svrha sadašnjeg udara na društveno-humanističke znanosti na Zapadu i ostalom svijetu reducirati građane na potrošače, kao beskritične ljude, nije u pravu. Sve više je odbačenih „građana“ koji nemaju što kupovati, pa se čitav algoritam vladajuće doktrine (u gospodarstvu i znanosti) doima manje konzumeristički, a više podsjeća na

genocidne ideje.

Vratimo se pitanju s početka: kako je moguće stvoriti međunarodnu znanstvenu elitu ako ne postoji dovoljno široka nacionalna znanstvena baza?

Dakako, moguće je da se hrvatski doprinos svijetu znanosti proglasi nebitnim, što se rimuje sa zapažanjem prvog hrvatskog sociologa Dinka Tomašića da balkanskim režimima znanost nije potrebna jer ne podnose kritiku. Ili riječima bugarskog kulturologa Aleksandra Kiosseva, „moždani centar“ ne nalazi se ovdje nego na Zapadu. Ako se ovdje, dometnemo li, nalaze samo „udovi“ svjetskoga gospodarstva i znanosti, slika se posve uklapa u najstariju rasističku viziju svijeta, koja dijelove društva dijeli na „glavu“, „trbuh“, „ruke“ i „noge“. Naravno, udovi moraju slušati glavu. Prevedeno na jezik razvoja, Hrvatska i mnoge druge periferne zemlje bile bi pretvorene u turističke oaze ili nepristupačna područja.

Poštovati pluralizam orijentacija

Da bismo izbjegli takav ishod, nužno je najprije odbaciti nove dogme i priznati da ne postoji samo jedna orijentacija u znanosti i općenito u razvoju društva. Ako se u suvremenoj kulturnoj politici, na primjer, poštuju dva mjerila – jedno za odabir elitne kvalitete, a drugo prema ključu identiteta i drugim vrijednostima kulture, od nacionalnih manjina i amaterskih kulturno-umjetničkih društava do alternativne kulturne scene, isto je moguće i u znanstvenoj politici.

To znači da je osim pozitivističkih korisno primjenjivati i mjerila koja proizlaze iz drugih orijentacija, od kritič-

ke do hermeneutičke. Također ne bi smjela biti uspostavljena ogromna (vrijednosna, hijerarhijska) razlika između djela objavljenih kod poznatih stranih i domaćih izdavača. U osnovi treba poštovati pluralizam orijentacija jer znanstvena zajednica nije vjerska sekta, politička stranka ili industrijska korporacija. To znači da treba kvalitetu znanstvenog djela prepoznati u raznim školama znanstvenog mišljenja. I u nepozitivističkim školama postoje dobri i loši znanstveni radovi. U Hrvatskoj za sve glavne teorijsko-metodološke škole imamo odgovarajuće kompetentne autore, odnosno ocjenjivače. Ako se to odbacuje i, bilo od pojedinih znanstvenika ili potezom tekuće znanstvene politike, proglašava samo jedna znanstvena orijentacija kao prava, a ostalo odbacuje kao „neznanstveno“, odatle je malen korak do samoporicanja, do tvrdnje da ništa ili skoro ništa ne znamo, da treba samo prevoditi s drugih jezika, da nam je jezik malen i neugledan i da služi samo u književnosti ili običnom govoru. Taj kompleks manje vrijednosti podsjeća na nalaze jednog istraživanja dvojezičnosti među gastarbajterskom djecom u Njemačkoj. Utvrđeno je da su djeca upotrebljavala naš jezik samo kada su psovala ili se obračala psima i mačkama.

Ako želimo izbjeći najgore, morat ćemo se više međusobno uvažavati i prepoznavati vrijednosti koje, bilo zbog jala ili samoporicanja, nismo cijevali. U protivnom, vratit ćemo dobar dio znanosti i gospodarstva Hrvatske u devetnaesto stoljeće, kada se studiralo i pravilo karijeru uglavnom u inozemstvu, a ovamo se vraćalo pod stare dane.

istraživanja

SVEUČILIŠTE U SPLITU,
raspisuje

NATJEČAJ
za

1. jednog nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docenta za znanstveno područje biotehničke znanosti, znanstveno polje poljoprivreda (agronomija), grana bilinogojstvo;

2. dva nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docenta za znanstveno područje biotehničke znanosti, znanstveno polje poljoprivreda (agronomija), grana fitomedicina;

3. dva nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docenta za znanstveno područje biotehničke znanosti, znanstveno polje poljoprivreda (agronomija), grana povrćarstvo;

4. dva nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docenta za znanstveno područje biotehničke znanosti, znanstveno polje poljoprivreda (agronomija), grana voćarstvo;

5. dva nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docenta za znanstveno područje biotehničke znanosti, znanstveno polje poljoprivreda (agronomija), grana vinogradarstvo i vinarstvo;

6. jednog nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docenta za znanstveno područje biotehničke znanosti, znanstveno polje poljoprivreda (agronomija), grana pedologija;

7. jednog nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docenta za znanstveno područje biotehničke znanosti, znanstveno polje prehrambena tehnologija, grana inženjerstvo;

8. jednog nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docenta za znanstveno područje prirodne znanosti, znanstveno polje biologija, grana mikrobiologija;

9. jednog nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docenta za znanstveno područje biotehničke znanosti, znanstveno polje poljoprivreda (agronomija), grana ekonomika;

Pristupnici na natječaj trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07 i 45/09), te uvjete propisane Odlukom Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja (NN 106/06).

Prijavi treba priložiti: životopis pristupnika, presliku domovnice, presliku diplome o odgovarajućoj stručnoj spremi odnosno akademskom stupnju, prikaz znanstvene, nastavne i stručne aktivnosti, popis radova, radove relevantne za izbor. Na natječaj se, pod jednakim uvjetima, mogu prijaviti osobe oba spola.

Prijave s prilogima podnose se Sveučilištu u Splitu, Split, Livanjska 5, u roku od 8 (osam) dana od dana objave natječaja.

Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati.

SVEUČILIŠTE U SPLITU, PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET,
raspisuje

NATJEČAJ
za izbor

1. jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i radnom mjestu docenta (ponovni izbor) za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje kemija, grana biokemija i medicinska kemija, za predmete Biokemija III, Osnove organske kemije i Kemija nutrijenata;

2. jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i radnom mjestu docenta za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje kemija, grana biokemija i medicinska kemija, za predmete Praktikum iz biokemije, Biotehnologija i Toksikologija;

3. jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i radnom mjestu docenta za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje matematika;

4. jednog nastavnika u nastavnom zvanju i radnom mjestu predavača ili višeg predavača, za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje računarstvo, za predmete Baze podataka, Operacijski sustavi, Jezični procesori, Postavljanje i održavanje programske podrške;

5. jednog nastavnika u nastavnom zvanju i radnom mjestu višeg predavača (ponovni izbor) za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje fizika;

6. jednoga suradnika u suradničkom zvanju i radnom mjestu asistenta za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje kemija, grana biokemija i medicinska kemija za predmete Viši praktikum iz biokemije i Praktikum iz biotehnologije;

7. jednoga suradnika u naslovno suradničko zvanje asistenta za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje matematika.

Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07).

Pristupnici pod t. 1. do 5. uz prijavu prilažu: životopis, presliku domovnice, presliku diplome o stečenoj odgovarajućoj stručnoj spremi, odnosno akademskom stupnju, prikaz znanstvene, nastavne, odnosno stručne djelatnosti, popis radova, radove, odnosno separate radova relevantnih za izbor (životopis, prikaz znanstvene, nastavne, odnosno stručne djelatnosti, popis radova potrebno je dostaviti i na CD-u).

Pristupnici pod t. 6. i 7. uz prijavu prilažu: životopis, presliku domovnice, presliku diplome o stečenoj odgovarajućoj stručnoj spremi, prijepis ocjena s prosjekom.

Prijave se dostavljaju u roku od 8 dana od dana objave natječaja u Narodnim novinama, na adresu: Sveučilište u Splitu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Teslina 12, 21000 Split. Na natječaj se mogu prijaviti osobe oba spola.

Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati.

O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

Kohezija i segregacija

Piše:
MYPLACE TIM

U prošlim brojevima Universita-sa predstavljen je projekt MYPLACE koji se odvija u 14 europskih zemalja, uključujući i Rusiju i Gruziju. Projekt istražuje mlade, društveno sjećanje, oblike političkog nasljeđa i načine sudjelovanja mladih u društvu. Poseban naglasak je na sjenama totalitarizma i današnjoj izloženosti mladih različitim ekstremnim, populističkim i radikalnim političkim opcijama. U anketnom dijelu istraživanja u svakoj zemlji odabrane su dvije kontrastne zone unutar jedne administrativne cjeline, na uzorku od 1200 mladih ispitanika, po 600 u svakoj zoni.

Naše kontrastne zone su Podsljeme i Peščenica. Za njih smo se opredijelili polazeći od pretpostavke da bi na mlade mogli utjecati različiti čimbenici kohezije, segregacije, socioekonomskog statusa, dostupnih oblika aktivizma, društvenih mreža, lokalnog političkog nasljeđa. U podsljemenskoj zoni nalaze se manje cjeline kao što su Gračani, Markuševac, Šestine, Mlinovi i Vidovec, gdje zajedno živi 17.774 stanovnika, od čega naša istraživana populacija (mladi od 16 do 25 godina) čini 14,1 posto. Peščenica je veća cjelina, pa smo je suzili tako da obuhvaća Ferenšćicu, Polnegovićevo naselje, Donje Svetice, Kozari Bok i dio koji se zove Savića Šanci. Broj ljudi ovdje je 27.277, a udio mladih je 12,4 posto.

Mogući čimbenici kohezije i segregacije

Ako pogledamo etničku i religijsku mapu ovih cjelina, neke su razlike odmah uočljive kao mogući čimbenici kohezije/segregacije. U Podsljemenju je 97% Hrvata, 0,7% Srba, 0,4% Bošnjaka, dok su ostale manjine unutar 0,2%. Na Peščenici je, pak, 86,5% Hrvata, 3,4% Srba, 2,3% Bošnjaka, 1,3% Roma, 0,7% Albanaca, 0,4% Slovenaca i 0,2% ostalih manjina. Kad je riječ o religiji, struktura je sljedeća: Podljljeme ima 95,1% pripadnika Katoličke crkve, 0,6% Pravoslavne, 0,6% Islamske vjerske zajednice i 2,9% ateista ili agnostika. Na Peščenici se 81,4% stanovništva izjašnjava kao katolici, 6,1% kao pripadnici Islamske vjerske zajednice, 3,3% pravoslavci, 0,3% Jehovini svjedoci i 8,1% ateisti, odnosno agnostici. Postotak imigranata u Podsljemenju je 0,7%, a na Peščenici 3,2%.

Peščenica je tradicionalno radnički kvart, dok Podsljeme ima svoja dva lica, jedno iz prošlosti, vezano uz prigradsko i ruralno nasljeđe, i jedno iz sadašnjosti koje ukazuje na “urbane vile” i sloj novoobogaćenih ljudi koji se u taj dio doseljavaju proteklog desetljeća. Dok Podsljeme ima karakter mirnog naselja, uz Peščenicu se vežu slike “problematičnog” kvarta u narativima popularne kulture. Međutim, istraživanje je suprotno širenju stereotipa. Podsjetimo se koji su glavni ciljevi ove istraživačke dionice:

- utvrditi raspon oblika društveno-političkog aktivizma mladih iz dviju kontrastnih lokacija u svakoj zemlji ili regiji;
- utvrditi znanje sudionika, njihove stavove i iskustva glede ekstremnih politika;
- utvrditi razinu znanja i stavove prema različitim aspektima

Od dvije odabrane zone, Peščenica je tradicionalno radnički kvart, dok Podsljeme ima svoja dva lica, jedno iz prošlosti, vezano uz prigradsko i ruralno nasljeđe, i jedno iz sadašnjosti koje ukazuje na “urbane vile” i sloj novoobogaćenih

demokratskog sudjelovanja i predstavnštva;

- razviti obuhvatne opise političke uključenosti na nacionalnim razinama i na razini Europe;
 - razviti široke tipologije političke participacije na nacionalnim razinama i na razini Europe;
 - statističkim modeliranjem utvrditi odrednice različitih razina i tipova sudjelovanja;
 - istražiti i razviti model kategorija političkog sudjelovanja zajedno s drugim društvenim aktivnostima.
- Anketiranje mladih počelo je krajem 2012. i nastavljeno je početkom 2013. godine. Ukupno će biti anketirano 18 tisuća mladih ljudi na 30 terenskih lokacija u 15 regija (14 država, sa zasebnim zahvaćanjem istočne i zapadne Njemačke).

Šest cjelina

Pogledajmo detaljnije kako izgleda sadržaj ankete:

- **I. dio:** Interes za politiku, politička participacija i građansko sudjelovanje

Unutar ovog dijela zahvaćena je percepcija interesa za politiku među bliskim osobama, u obitelji, uključujući učestalost razgovora o politici i izlasku na izbore. Također se propituje povjerenje u različite institucije, odnos i percepcija političara općenito. Osim klasičnih oblika političke participacije (stranke i izbori), detaljno je zastupljeno i pitanje sudjelovanja u različitim oblicima društvenog, građanskog i političkog angažmana, od volontiranja, potpisivanja peticija, do sudjelovanja u nasilnim političkim događajima. U pitanja je uključeno i članstvo u različitim organizacijama, od političkih stranaka (mladež) do mirovnih organizacija, sportskih klubova i drugih organizacija. Ispitanike se pitalo o percepciji djelotvornosti različitih specifičnih oblika sudjelovanja, a provjeravano je i znanje o politici općenito. Unutar ovog dijela jedan manji dio ankete posvećen je i zahvaćanju nacionalnog ponosa, tome kako se određuje nacionalni identitet (na temelju etničkih ili građanskih obilježja) i slično.

- **II. dio:** Socijalne mreže, odnosi među spolovima i seksualnost

U ovom dijelu istražuje se povjerenje u ljude, učestalost viđanja i komuniciranja s prijateljima, raznovrsnost kontakata s ljudima različitih grupnih pripadnosti, stavovi prema ženama, homoseksualnosti, pobačaja.

ju.

- **III. dio:** Religija

Ovdje su ispitani neki oblici religioznosti, učestalost odlazaka u crkvu, sklonost određenim religijskim opcijama, uključujući i fundamentalizam.

- **IV. dio:** Stavovi prema manjinskim grupama

U četvrtom dijelu ispitani su stavovi prema manjinskim grupama, nacionalnim manjinama i doseljenicima. U svim zemljama ovdje su bili u pitanjima navedeni Židovi, Muslimani i Romi, a svaka zemlja mogla je zahvatiti još jednu relevantnu manjinsku grupu. Kod nas su to Srbi kao najbrojnija manjina.

- **V. dio:** Razumijevanje demokracije, nasilja i ljudskih prava

U ovom dijelu ispitano je zadovoljstvo demokracijom, opravdanost korištenja nasilja za različite svrhe, politička tolerancija, učestalost i razlozi osobnog osjećaja ugroženosti.

- **VI. dio:** Povijest i sjećanje

Unutar ovog dijela istraživani su interes za nacionalnu povijest i percepcija važnosti nedavnih povijesnih događaja. Uz osam zajedničkih problema, događaja i ideologija koji su se našli u svakoj anketi za sve zemlje (poput svjetskih ratova, komunizma i drugog), u svakom pojedinom lokalnom kontekstu mogli smo izabrati još neke pojmove (događaje) pa smo u našu anketu uključili odnos prema NDH iz razdoblja Drugog svjetskog rata, Domovinski rat i potpisivanje pristupnog ugovora naše zemlje Europskoj uniji. Također, u ovom dijelu su istraživana različita ponašanja koja svjedoče o interesu za povijest i povijesne teme: čitanje povijesnih romana, gledanje filmova, razgovori o prošlosti s roditeljima, bakama, djedovima i sl. Ispitana je i percepcija važnosti obilježavanja prošlosti za svaku zemlju.

U Hrvatskoj smo kao dodatno pitanje u našoj anketi uključili i pitanje o obiteljskoj priči tijekom Drugog svjetskog rata, za koju su neka ranija domaća istraživanja pokazala da bitno određuje političke stavove i ponašanja.

Već i naša, domaća perspektiva rezultata budi radoznalost, da ne govorimo o komparativnom potencijalu iz trideset kontrastnih zona u 14 zemalja.

Druga međunarodna konferencija o studentskom sportu

Drugu međunarodnu konferenciju o akademskom sportu, čija je tema bila Globalni i regionalni pristup razvoju akademskog sporta, organizirao je u studenom 2012. Hrvatski akademski sportski savez. Glavni cilj konferencije bila je razmjena najnovijih informacija, iskustava i ideja u području akademskog sporta kroz predavanja istaknutih predavača iz Europe i Hrvatske, te kroz raspravu sudionika. Osim izlaganja sudionika iz Portugala, Španjolske, Nizozemske, Rumunjske, Srbije, Slovenije, Mađarske, Njemačke, održan je i okrugli stol s temama:

- Akademski sport - gubitak vremena i novca ili sredstvo za profiliranje institucija i razvoj pojedinca
- Nastava tjelesne i zdravstvene kulture u sustavu visokog školstva

- Financiranje akademskog sporta

Konferencija se održala pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske prof. dr. sc. Ive Josipovića i Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske, u Rektoratu Sveučilišta u Zagrebu. Sudionici skupa obratili su se predsjednik Hrvatskog akademskog sportskog saveza dr. sc. Zrinko Čustonjom, rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš, zamjenik ministra znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske Petar Skansi te povjerenik Predsjednika Republike Hrvatske za sport Željko Tušek. Međunarodni primjeri i iskustva zasigurno će pomoći u uspješnijem radu i razvoju Splitskog sveučilišnog sportskog saveza i sveučilišnog sporta u Splitu.

Moderni sport je potekao sa sveučilišta

RAZGOVARALA:
JELENA MATEŠIĆ

Bavljenje sportom, na vertikalni od vrhunskog i natjecateljskog pa do rekreativnog, važan je čimbenik i tradicija akademskog načina života. Hrvatski akademski sportski savez kao krovno tijelo sveučilišnog sporta u Republici Hrvatskoj, sukladno Zakonu o sportu skrbi za sportske i sportsko-rekreativne aktivnosti oko 150 tisuća studenata, organizaciju studentskih sportskih natjecanja i skrbi o statusu studenata sportaša.

Čime se bavi Hrvatski akademski sportski savez?

Aktivnost po kojoj smo najprepoznatljiviji jest slanje najboljih studenata sportaša na Univerzijade, svjetska natjecanja studenata koje se organiziraju svake četiri godine. Pored Univerzijada šaljem hrvatske studentske reprezentacije na svjetska studentska prvenstva. Postoje još i europska studentska prvenstva, no ona su po definiciji natjecanja između sveučilišta, pa su za odlazak na europska studentska prvenstva najodgovornije naše članice, odnosno sama sveučilišta, gdje je vaše Splitsko sveučilište jedno od najaktivnijih.

Kako reagiraju sveučilišni nastavnici ili vodstva sveučilišta na 'priču' o studentskom sportu?

Moram priznati da ima različitih iskustava, ali generalno suradnja s akademskom zajednicom je dobra. Najviše podrške imamo od vodstva sveučilišta, rektora i

Na temu značenja sveučilišnog sporta razgovarali smo s prof. dr. sc. Zrinkom Čustonjom, predsjednikom Hrvatskog akademskog sportskog saveza

suradnika. Razumijem da akademskoj zajednici u ovom trenutku nije prioritet sport. Međutim, oni postupno shvaćaju važnost sporta kao jednog od ključnih čimbenika kvalitetnog studiranja. Imati na svojem sveučilištu kvalitetne ili vrhunske sportaše i kod nas pomalo postaje stvar prestiža. Kako se naša sveučilišta budu razvijala i uključivala u utrku s najboljim sveučilištima Europe i svijeta, tako će i pitanje sporta, odnosno kvalitete sportske ponude na pojedinom sveučilištu dolaziti u prvi plan. Povijesno gledano, moderni sport je potekao sa sveučilišta, iz akademске sredine. Pa i Hajduk su osnovali akademski

građani, studenti.

Koliko je studenata uključeno u vaše aktivnosti?

U ovom trenutku u sve naše aktivnosti i aktivnosti naših članica uključeno je oko 20 tisuća studenata. Ta brojka nije mala, dapače. Jedan smo od najbrojnijih sportskih sustava u zemlji. Osim u organizirano bavljenje sportom s natjecanjima u 30 različitih sportova i disciplina, pokušavamo animirati i uključiti što više studenata i u programe redovitog tjelesnog vježbanja. Tjelesno vježbanje je stvar navike, prepoznavanja i postavljanja osobnih životnih prioriteta, ali i informiranosti o dobrobiti, učinku i mogućnostima redovitog tjelesnog vježbanja. Upravo

vo iz tih razloga odlučili smo pokrenuti veliku godišnju manifestaciju – Studentski dan sporta – s dva cilja. Prvo, informiranje studenata o mogućnostima koje pružaju njihovi fakulteti i sveučilišta za redovito bavljenje tjelesnim vježbanjem. A drugo, poticati studente i studentice na uključivanje u te programe koji su posebno namijenjeni i prilagođeni baš njima i njihovim potrebama i mogućnostima. Kako bismo doprili do što većeg broja studenata, organizirani su na glavnim gradskim trgovima u četiri najveća sveučilišna centra, Splitu, Zagrebu, Rijeci i Osijeku kao cjelodnevno događanje posvećeno studentskom sportu.

NAZIV NATJECANJA

Prvenstvo Sveučilišta u tenisu
Prvenstvo Sveučilišta u šahu
Sveučilišna malonogometna liga
Sveučilišna košarkaška liga
Prvenstvo Sveučilišta u rukometu
Prvenstvo Sveučilišta u odbojci
Prvenstvo Sveučilišta u stolnom tenisu
Prvenstvo Sveučilišta u badmintonu
Prvenstvo Sveučilišta u vaterpolu
Međunarodna veslačka regata "Sv. Dujé"
Otvoreno prvenstvo Sveučilišta u veslanju
Prvenstvo Sveučilišta u cageball-u
Prvenstvo Sveučilišta u odbojci na pijesku
Studentski dan sporta

Za sudjelovanje u navedenim natjecanjima obratite se profesorima TZK ili predstavnicima Studentskog Zbora na vašem fakultetu. Više informacija možete saznati na sport@unist.hr

TERMIN

Siječanj 2013.
Siječanj 2013.
Veljača 2013.
Veljača 2013.
Ožujak 2013.
Travanj 2013.
Travanj 2013.
Travanj 2013.
Travanj 2013.
Svibanj 2013.
Svibanj 2013.
Svibanj 2013.
Lipanj 2013.
Lipanj 2013.

SVEUČILIŠTE U SPLITU FAKULTET GRAĐEVINARSTVA, ARHITEKTURE I GEODEZIJE

NATJEČAJ

1. za izbor jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje redoviti profesor i odgovarajuće radno mjesto za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Građevinarstvo, znanstvena grana Hidrotehnika
2. za izbor jednog suradnika u naslovno suradničko zvanje asistent za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Geodezija, znanstvena grana Kartografija (vanjska suradnja);
3. za izbor jednog suradnika u naslovno suradničko zvanje asistent za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Geodezija, znanstvena grana Geomatika (vanjska suradnja);
4. za izbor jednog suradnika u naslovno suradničko zvanje asistent za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Geodezija, znanstvena grana Primijenjena geodezija (vanjska suradnja)

Na natječaj se mogu javiti osobe oba spola. Prijave se podnose tajništvu Fakulteta osobno

ili poštom u roku od 8 dana od dana objave natječaja, na adresu: Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu, Ulica Matice hrvatske 15, s naznakom - za natječaj. Pristupnici su dužni ispunjavati uvjete utvrđene Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07 i 63/11), a uz prijavu na natječaj treba u dva primjerka priložiti: životopis, presliku diplome, presliku domovnice, opis nastave i stručne djelatnosti (točka 1.), popis znanstvenih i stručnih radova (točka 1.), prijepis ocjena (točka 2., 3. i 4.)

Osobe koje podnesu nepotpune i nepravodobne prijave ne smatraju se kandidatima prijavljenim na natječaj.

Sveučilište u Splitu, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije

LiDraNo 2013.

Ovogodišnja gradska razina splitskih srednjih škola LiDraNo 2013. održana je 31. siječnja u prostorima Kinateke "Zlatna vrata". LiDraNo je hrvatska smotra literarnog, dramsko-scenskog i novinarskog stvaralaštva koja svake godine okuplja talentirane učenike. Natjecanje je to osnovnih i srednjih škola u literarnom, novinarskom i scenskom izrazu koje, nakon školske, gradske i županijske razine, završava velikom državnom smotrom najboljih. Na županijsku razinu LiDraNo uspješno je plasirano 10 literarnih i pet novinarskih radova. U kategoriji scenskih nastupa plasirani su:

Skupni scenski nastupi:

Ekonomsko-birotehnička škola: *Tajna Juditinog prstena*, mentor Suzana Kačić-Bartulović

I. gimnazija: *Romeo nakon Julije*, mentor Sandra Cambj

II. gimnazija: *Andersen: Cirkus*, mentor Boris Škifić

Srednja tehnička strojar-ska: *Euri Ratka Bjelčića*, mentor Slobodana Matijević

IV. gimnazija: *Svako vrijeme svoju priču ima*, mentor Danijela Visković

Pojedinačni scenski nastupi:

I. gimnazija: učenik Ante Andabak, 2. r., *Jiri Sotola: Koliko si imala ljubavnika*, mentor Gorana Matić

II. gimnazija: učenik Tihomir Šiškov, 3. r., monodrama *Baudelaireov san*, mentor Boris Škifić

Škola likovnih umjetnosti: učenik Roko Birimiša, monolog *Čehov: Ivanov*, mentor Marica Butina

Tehnička strojar-ska škola: učenik Vice Damjanović, *Z. Jakšić: Vrića*, mentor Slobodana Matijević

Nadbiskupijska klasična gimnazija: učenik Klement Radosoljić, 3. r., *Nikola Šop: Kišobran*, mentor Dragica Tačić-Šutra

Ekonomsko-birotehnička škola: učenica Petra Gudelj, 4. r., *J. Dautbegović: Nisam ti baš dobro*, mentor Suzana Kačić-Bartulović

Čestitamo učenicima i njihovim mentorima, a svim sudionicima želimo uspješan nastavak na županijskoj razini!

Novi literarni natječaj našeg Sveučilišta za maturante

Piše:
SUZANA KAČIĆ-BARTULOVIĆ

Splitsko sveučilište organizacijom raznovrsnih projekata pokazuje i dokazuje zainteresiranost za učenike srednjih škola koji aktivnošću i uključivanjem u sveučilišne projekte mogu pridonijeti ne samo svojem osobnom rastu, nego i razvoju sredina u kojima će se obrazovati. Prošle je godine tako započela suradnja Sveučilišta, Universitas i Društva profesora hrvatskoga jezika preko nagradnog literarnog natječaja koji je omogućio da talentirani maturanti snagom svoga pera pretoče misli u stihove ili rečenice i otvore vrata svojih emotivnih svijetova u trenucima odabira svoje budućnosti.

Završetak srednje škole i odluka što i gdje studirati jedna je od najvažnijih u

našim životima, pa se u tom kontekstu nastoji potaknuti maturante da kao pojedinci osvijeste važnost odluke o izboru vlastita životnog puta. Istodobno, uspostavljene su i učvršćene veze akademske zajednice sa srednjoškolskim profesorima i učenicima – budućim studentima, radi boljeg upoznavanja s mogućnostima i perspektivama Sveučilišta u Splitu. Ovom prilikom pozivamo sve maturante te njihove profesore hrvatskoga jezika na sudjelovanje i nastavak započete suradnje. Ove godine odlučili smo se za tematsko proširenje pa se, uz Pupačićeve stihove, maturantima inspirativno nude i stihovi kojima smo ih istodobno željeli motivirati te obilježiti 100. godišnjicu rođenja pjesnika Viktora Vide.

Radujemo se novom početku!

Sveučilište u Splitu

sa Slobodnom Dalmacijom kao suorganizatorom
u suradnji s Društvom profesora hrvatskoga jezika
uz sponzorsku potporu Croatia osiguranja

raspisuje literarni nagradni natječaj za najbolji rad na stihove

Josipa Pupačića:

“Evo me, moj svijete, na raskršću tvome i mome”
ili

Viktora Vide:

„Tješim se, da nijedan pokret moj ne će biti izgubljen, a ni dani”

1. Pravo sudjelovanja na natječaju imaju svi maturanti, učenici četvrtih razreda srednjih škola.

2. Na natječaj se šalju do sada neobjavljeni literarni radovi inspirirani natječajnim stihovima

3. Radove vrjednuje prosudbeno povjerenstvo od pet članova.

4. Prosudbeno će povjerenstvo u Universitasu i drugim medijima objaviti odluku o dobitnicima nagrada do 22. travnja 2012.

5. Za prva tri mjesta mentori se nagrađuju plaketama, a učenici novčanim nagradama pri čemu prva iznosi 1500, druga 1000 i treća 700 kuna.

6. Prvih 10 radova bit će objavljeno na stranicama Universitas.

7. Tekstove s podacima o školi, mentoru i učeniku treba poslati do 30. ožujka 2013. elektroničkom poštom na universitas@unist.hr ili poštom na adresu: Universitas, Livanjska 5, 21000 Split. Tekstovi koji se šalju elektroničkom poštom trebaju biti poslani isključivo sa službene adrese škole koju učenik-autor pohađa.

Rektor Prof.dr.sc. Ivan Pavić, v.r.

Prijava na natječaj Erasmus

Raspisan je natječaj za mobilnost studenata u sklopu programa Erasmus u akademskoj godini 2013./2014., na koji se može prijaviti do 1. ožujka ove godine. Sve aktivnosti mobilnosti u sklopu programa Erasmus u akademskoj godini 2012./2013. mogu se ostvariti od 1. 6. 2013. do 30. 9. 2014. Najkraće je razdoblje tri mjeseca, a najdulje 10 mjeseci, uz napomenu da je uobičajena praksa odlaska na cijeli semestar, što neka inozemna sveučilišta i uvjetuju.

Tko se može prijaviti?

Mogu se prijaviti svi studenti koji su u trenutku odlaska na mobilnost (u akademskoj godini

2013./2014.) upisani u najmanje drugu godinu preddiplomskog (ili integriranog) studija, prvu godinu diplomskog studija ili prvu godinu poslijediplomskog studija, s hrvatskim državljanstvom ili državljanstvom neke druge države sudionice programa (države EU-a, EFTA-e i Turska), statusom izbjeglice, osobe bez državljanstva ili s registriranim stalnim boravištem u RH. Na natječaj se mogu prijaviti i izvanredni studenti, uz uvjet da za vrijeme mobilnosti pohađaju redovni studij u punom vremenu. Na natječaj se mogu prijaviti studenti čiji je prosjek ocjena u prošloj akademskoj godini bio najmanje 3,00. Ako bi se iznimno pri-

javio student s prosjekom nižim od 3,0, a nikako nižim od 2,75, bit će potrebno dostaviti dvije preporuke profesora. Tijekom studija studenti mogu biti korisnici jedne financijske potpore za studijski boravak Erasmus.

Školarina

Studenti su u sklopu Erasmus-a oslobođeni troškova školarine na inozemnim visokoškolskim ustanovama, kao i svih drugih naknada koje se ne naplaćuju ni matičnim studentima, ali se od njih može zatražiti naknada za usluge koje se naplaćuju i matičnim studentima (fotokopiranje, osiguranje itd.). Za vrijeme razdoblja mobilnosti studenti Sve-

učilišta u Splitu ostaju upisani na svojoj matičnoj ustanovi i dužni su nastaviti plaćati školarinu ako su u kategoriji studenata koji u potpunosti ili djelomično sami financiraju svoj studij.

Iznos financijske potpore – granta

Financijska potpora koja se dodjeljuje u sklopu programa Erasmus, u iznosu od 400 eura mjesečno, zamišljena je kao dodatak (potpora) na troškove studiranja koje bi student imao i na matičnom sveučilištu, tako da ne pokriva cjelokupni trošak boravka na inozemnom sveučilištu. Konačan iznos potpore, kao i broj odabranih studenata za akademsku godinu 2013./2014., odredit će se naknadno i objaviti u Odluci o odabiru kandidata za mobilnost

u sklopu programa Erasmus na Sveučilištu u Splitu za ak. god. 2013./2014.
Informacije na www.unist.hr